

**-ÇEVRE VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK-
VERİ ANALİZİ VE KALİTE SERİLERİ | VAK'S Sayı:3
(2022-2023 Akademik Yılı)**

BİLKENT ÜNİVERSİTESİ

**KURUMSAL VERİ ANALİZİ VE KALİTE YÖNETİMİ
BİRİMİ**

Raporun hazırlanması aşamasında ilgili yılın Greenmetric Ranking verilerinden faydalanılmıştır.

Sunum

İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Kurumsal Veri Analizi ve Kalite Yönetimi Birimi tarafından hazırlanan Veri Analizi ve Kalite Serileri (VAK'S), Üniversite'nin Kalite Yönetimi süreçleri ile ilgili seçilmiş analizleri Üniversite paydaşları ile paylaşmak amacıyla yayımlanmaktadır.

Üniversite'nin Yükseköğretim Kalite Kurulu'nun Kurumsal Akreditasyon Programı kapsamındaki özdeğerlendirmelerini içeren Kurum İç Değerlendirme Raporu'nu (KİDR) ve KİDR'in veri altyapısını aktaran Performans Göstergeleri Raporu'nu (PGR) tematik analizlerle desteklemeyi amaçlayan VAK'S fasıllı olarak yayımlanmakta olup, serilerin amacı Üniversite paydaşları arasındaki yapıcı teknik iletişimi güçlendirmektir.

VAK'S'ın bu sayısı “Çevre ve Sürdürülebilirlik” konusuna ayrılmıştır.

İÇİNDEKİLER

Sunum	1
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ	4
1. YERLEŞİM VE YAŞAM	5
1.1. Kampüs Alanları.....	5
1.2. Güvenlik ve Güvenlik Alanları.....	7
1.2.1. Güvenli Kampüs Hizmetleri	8
1.2.2. Güvenli Trafik.....	8
1.2.3. Güvenli Yaşam	9
1.3. Sağlık Merkezi ve Hizmetleri	9
1.4. Dezavantajlı Gruplar için Alanlar	11
1.4.1. Merkez Kampüs	12
1.4.2. Orta Kampüs.....	13
1.4.3. Doğu Kampüs.....	13
1.5. Doğal Yaşam ve Hayvan Dostları.....	13
2. ENERJİ VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	15
2.1. Enerji Tasarrufu Sağlayan Cihaz Kullanımı	15
2.1.1. Yurtlar	16
2.1.2. Lojmanlar	16
2.1.3. Akademik ve İdari Binalar	16
2.1.4. Sosyal Tesisler	17
2.2. Akıllı Binalar.....	18
2.3. Elektrik Kullanımı.....	22
2.3.1. Yenilenebilir Enerji ve Kullanımı	22
2.4. Sera Gazı Emisyonu Azaltma Faaliyetleri.....	23
2.4.1. Dumansız Kampüs	23
2.5. Toplam Karbon Ayak İzi	23
2.6. Enerji Tasarrufu Sağlayan Uygulamalar	25
2.6.1. Bina Isı Yalıtımları.....	25
3. ATIK YÖNETİMİ.....	26
3.1. Geri Dönüşüm Programı.....	26
3.2. Kağıt ve Plastik Kullanımı Azaltma Programı	28
3.3. Organik Atık Yönetimi	28
3.4. İnorganik Atık Yönetimi.....	30
3.5. Tehlikeli Atık Yönetimi.....	31
3.6. Kanalizasyon Bertarafı	32
4. SU KAYNAKLARI YÖNETİMİ	33
4.1. Su Koruma Programı.....	33
4.2. Su Geridönüşüm Programı	33
4.3. Su Tasarruflu Cihazların Kullanımı.....	33
4.4. Su Kirliliği Kontrolü	34

5. ULAŞIM	34
5.1. Kampüs Araçları ve Yolları	34
5.2. Bilkent’e Ulaşım	36
5.3. Sıfır Emisyonlu Araç Politikası	37
6. EĞİTİM VE ARAŞTIRMA	39
6.1. Sürdürülebilirlik Kapsamında Yürütülen Dersler	39
6.2. Sürdürülebilirlik Araştırmalarının Bütçeleri	41
6.3. Sürdürülebilirlik ile ilgili Bilimsel Yayınlar	41
6.4. Sürdürülebilirlik Kapsamında Düzenlenen Etkinlikler	43
6.5. Sürdürülebilirlik ile İlişkili Öğrenci Kulüpleri / Toplulukları	45
6.6. Eğitimde Sürdürülebilirliği Sağlamak için Faaliyet Gösteren Birimler	48
6.7. Sürdürülebilirlik ile İlgili Girişimler	48
7. GELİŞİM VE DÖNÜŞÜM İÇİN FAALİYETLER	49
7.1. Yerleşim ve Yaşam	49
7.1.1. Kampüs Alanları	49
7.1.2. Güvenlik ve Güvenlik Alanları	49
7.1.3. Sağlık Merkezi ve Hizmetleri	50
7.2. Enerji ve İklim Değişikliği	52
7.3. Atık Yönetimi	53
7.4. Su Kaynakları Yönetimi	54
7.5. Ulaşım	55
7.6. Eğitim ve Araştırma	55

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ

Bilkent Üniversitesi üst yönetiminin 2021-2022 akademik yılını “Sürdürülebilirlik ve İklim Değişikliği Yılı” ilan etmesinin ardından attığı en önemli adımlardan biri, 2022-2023 akademik yılında Birleşmiş Milletler Kalkınma Hedefleri’ni desteklemek üzere Sürdürülebilirlik Komitesi’ni kurmasıdır. Komitenin başlıca görevleri arasında üniversite iç ve dış paydaşları arasında sürdürülebilirlik bilincini yerleştirmek ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Hedefleri’ni destekleyici faaliyetler gerçekleştirmektir.

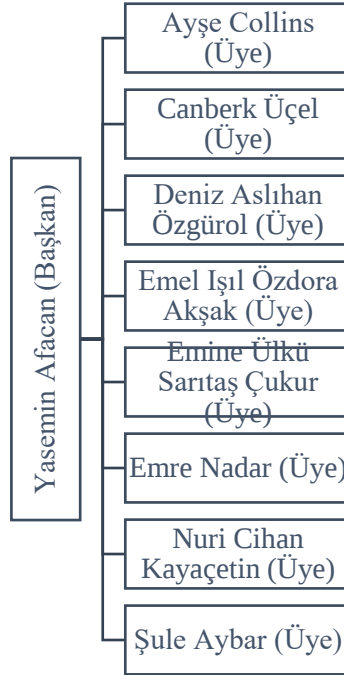
Komitenin öncelikli olarak gerçekleştirdiği çalışmalardan biri üniversite [Sürdürülebilirlik Politikası](#)’nın hazırlanması, üst yönetim onayının alınması sonrasında kamuoyuna duyurulması olmuştur.

Bu kapsamda her yıl düzenli olarak veri verilen Greenmetric Ranking için, 2022-2023 akademik yılında da çalışmalar yapılmış ve bu rapor kapsamında da ilgili veriler tüm paydaşlar ile paylaşılmıştır.

Dış paydaşlar ile etkileşimde olunması açısından ise ilgili yılda atılan en önemli adımlardan bazıları ise Birleşmiş Milletler Enformasyon Merkezi (UNIC, Türkiye) İletişim Ofisi temsilcileri ile 29.08.2023 tarihinde, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP, Türkiye) İletişim Ofisi temsilcileri ile de 06.09.2023 tarihinde toplantılar yapılmıştır.

Bir diğer yandan komite üyeleri gerek kendi aralarında, gerek iç paydaşları ile düzenli olarak toplantılar ve görüşmeler yapmaktadır.

Sürdürülebilirlik Komitesi Üyeleri ise aşağıdaki [şekildedir](#);

1. YERLEŞİM VE YAŞAM

1.1. Kampüs Alanları

Bilkent Üniversitesi'nin kuruluş hazırlıkları 1967'de Ankara'nın batısında geniş bir arazinin alımı ile başlamıştır. 1970'lerin sonları ve 1980'lerin başlarında ise İhsan Doğramacı Eğitim Vakfı, İhsan Doğramacı Sağlık Vakfı ve İhsan Doğramacı Bilim ve Araştırma Vakfı bina inşaatlarına başlamıştır. Bilkent Üniversitesi, Ankara – Eskişehir yolunun 12. kilometresinde banliyö alan olarak kabul edilen geniş arazide tek [kampüse](#) sahip olmakla birlikte; kampüsünü kendi içinde Merkez, Doğu ve Orta olmak üzere 3'e ayırmıştır. Toplamda 5000 dönümlük arazi üzerinde bulunan üniversite, yarı kurak iklime sahiptir. Şu anda içlerinde Mühendislik Fakültesi ve kütüphaneyi barındıran binalar kampüsün ilk binalarıdır. Bunları kafeteryalar, öğrenci yurtları, İngiliz Dili Yüksekokulu ve Öğrenci Konseyi binaları izlemiştir.

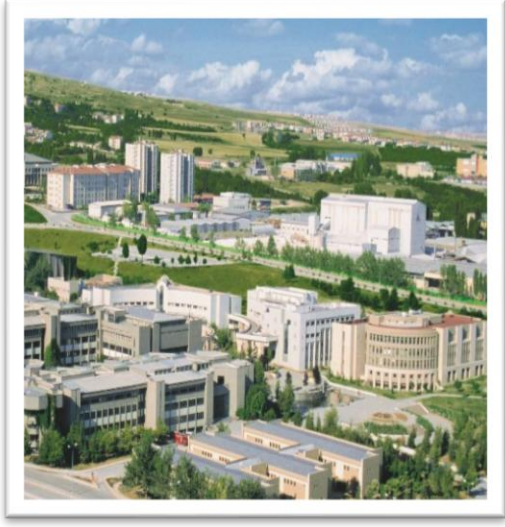

Resim.1.1.a. Bilkent Üniversitesi Merkez Kampüsü

Resim.1.1.b. Bilkent Üniversitesi Doğu Kampüsü

Oldukça yüksek bir orman ve bitki örtüsüne sahip olan üniversitenin [toplam kampüs alanı](#) 2.954.109 m² olup, kampüste akademik faaliyetlerin yürütüldüğü alan 1.381.494 m²'dir. kampüs binalarının kapladığı toplam alan ise 537.778 m² olup, bu binalara ait toplam zemin alanı ise 148.555 m²'dir.

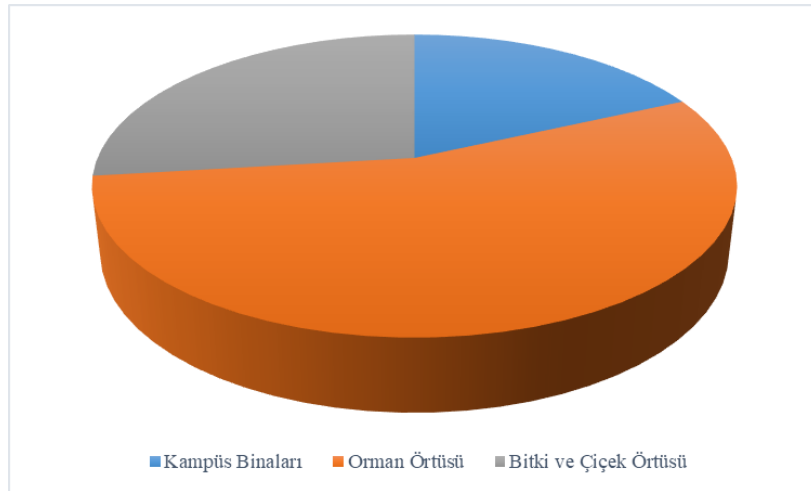

Resim.1.1.c. Merkez Kampüs Binaları

Kampüs sınırları içerisinde su absorpsiyonunun sağlandığı yaklaşık 331.230 m²'lik alan bulunmaktadır.

Resim.1.1.d. Rektörlük Binası

Grafik.1.1. Toplam Kampüs Alanının Dağılımı

1.2. Güvenlik ve Güvenlik Alanları

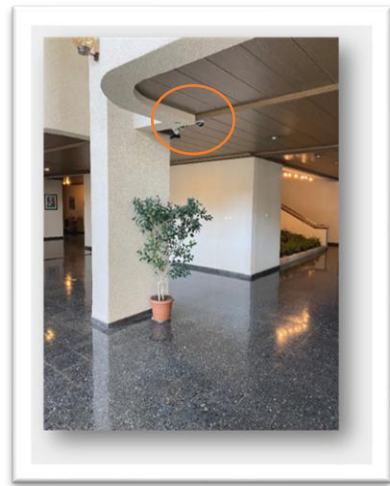
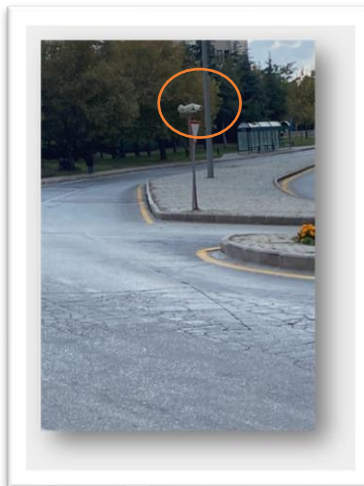
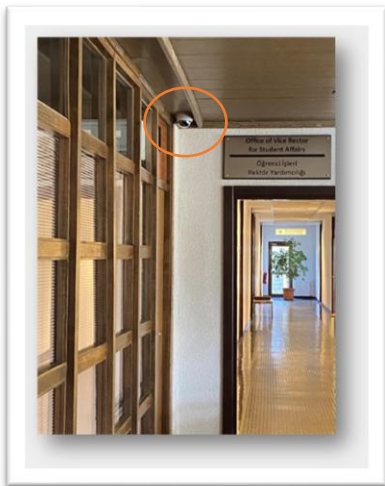
Üniversite'nin güvenliğinin sağlanmasından [Sivil Savunma Sekreterliği ve Güvenlik Müdürlüğü](#) sorumludur. Kampüs kapalı ve açık alanları ile paydaşların güvenliklerinin sağlanması kapsamında gerekli sayıda [idari ve güvenlik personeli](#) görev almaktadır.

“Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik” kapsamında uzman eğitici personeller ile fakülte, yüksekokul ve diğer idari birim personelinin “Acil Durum Tahliye Planları” çerçevesinde öncelikli olarak eğitimleri yapılmaktadır. Öte yandan planlı ve senaryolu Acil Durum Tahliye Tatbikatları ile öğrenci yurtları ve çalışanların farkındalık ve duyarlılığı artırılmaktadır.

Aynı zamanda binalarda panik butonları, yangın söndürücüler ve hidrantlar gibi güvenlik altyapılarının yanı sıra acil durum ve doğal afet gibi durumlarda güvenlik güçlerinin müdahale süresi 10 dakikadan azdır.

Resim.1.2.a. Bilkent Üniversitesi Güvenlik Personeli

Resim.1.2.b. Bilkent Üniversitesi Güvenlik Kameraları

1.2.1. Güvenli Kampüs Hizmetleri

Güvenlik personeli uygulamaları

- Devriye
- Acil durum merkezi
- Kayıp ve buluntu

Resim.1.2.1. Bilkent Üniversitesi İtfaiye Personeli

Temel güvenlik

- Kişisel güvenlik
- Koşu, bisiklete binme ve diğer etkinliklerde güvenlik
- Yabani ve sahipsiz hayvanlar açısından güvenlik
- Kampüs içerisinde sigara yasağı
- Araç içerisinde güvenlik
- Tehditlerde hareket tarzı
- Yangın
- Ziyaretçiler ve ücretli park uygulaması

1.2.2. Güvenli Trafik

Üniversite, trafiğin güvenliğini sağlamak için farklı tiplerde [araç tanıtım pulları](#) tanımlamıştır. Bu araç tanıtım pullarına sahip sürücüler için ise akademik-idari personel otoparkı, öğrenci, mezun ve ziyaretçi otoparkı şeklinde [sınıflandırmalar](#) yapılmıştır. Motosiklet ve bisiklet gibi araçlar için ise özel alanlar belirlenmiştir.

Güvenli trafik konusunda farkındalığı yüksek olan tüm paydaşların uymakla yükümlü olduğu [kurallar](#) ise;

Resim.1.2.2. Bilkent Üniversitesi Güvenli Trafik Eğitimi

- Tehlikeli şekilde araç kullanmak yasaktır.
- Sürücüler, güvenlik görevlilerinin uyarılarını dikkate almak zorundadır.
- Çevreyi rahatsız edecek şekilde modifiye edilmiş veya egzoz sistemi arızalı olan, aşırı duman ve gürültü çıkartan araçlar kampüse alınmaz.

•Hız Kuralları: Kampüste hız sınırı levhalarda gösterildiği gibi 50 km/saattir, kavşaklara yaklaşırken ise 30 km/saattir. Kampüs sınırları içerisinde kameralarla kontrol yapılmaktadır.

•Yayaların Tartışmasız Geçiş Üstünlüğü: Bilkent Üniversitesi kampüsünde YAYALARIN GEÇİŞ ÜSTÜNLÜĞÜ vardır. Araçlar, yaya geçitlerinin gerisinde tam olarak durmalı ve geçmek isteyen yayalara yol vermelidir.

- Gereksiz yere korna çalmak, araçta çevreyi rahatsız edici biçimde yüksek sesle müzik dinlemek ve araçtan çöp atmak yasaktır.

1.2.3. Güvenli Yaşam

Gün boyunca kampüs sınırları içinde ve dışında karşılaşılabilecek her türlü güvenlik zayıflığı ya da olağanüstü durum ile ilgili de tedbirleri alarak paydaşlarını bilgilendiren Sivil Savunma Sekreterliği ve Güvenlik Müdürlüğü aşağıdaki hal ve durumlarda da [ne yapılması gerektiğini](#) de detaylandırmıştır;

- Hırsızlık durumu (yurtta, spor salonunda, sınıflarda, kütüphanelerde, evde)
- Yangın (yurtta, evde, ormanlık alanlarda)
- Deprem
- Acil yardım (Sağlık Merkezi ve ambulans hizmeti)

1.3. Sağlık Merkezi ve Hizmetleri

[Sağlık Merkezi'nin amacı](#), öğrenci ile personelin beden ve ruh sağlığını korumak, tedavi etmek ve sağlık konusunda eğitici, bilinçlendirici ve yönlendirici hizmet vermektir. Hem Merkez hem de Doğu Kampüslerde yer alan Sağlık Merkezlerinde, tıbbi hizmetlerin yanı sıra koruyucu sağlık hizmetleri ve sağlık eğitimi de verilmektedir.

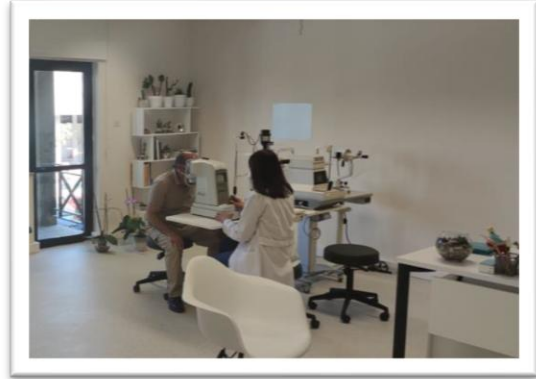
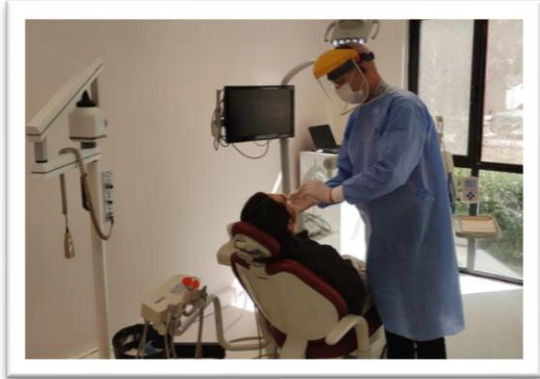

Resim.1.3.a. Merkez Kampüs Sağlık Merkezi Haritası

Resim.1.3.b. Doğu Kampüs Sağlık Merkezi Haritası

Profesyonel kadrosunda pratisyen hekimler, hemşireler, acil tıp teknisyenleri, biyologlar, paramedik ve yardımcı sağlık personelleri bulunmaktadır. Ayrıca sağlık merkezlerimizin bünyesinde dermatoloji, diş, göz, jinekoloji, kulak burun boğaz, ortopedi, psikiyatri ve radyoloji üniteleri de sözleşmeli olarak hizmet sunmaktadır.

Resim.1.3.c. Sağlık Merkezi'nde Hizmet Veren Doktorlar ve Sağlık Görevlileri

Merkez ve Doğu Kampüslerdeki sağlık merkezleri, iki ambulans ve deneyimli kadrosuyla haftada 7 gün, 24 saat acil hizmeti vermektedir. Hastaların ambulanslarla hastaneye transportları sağlanmaktadır.

Resim.1.3.d. Sağlık Merkezi Ambulansı ve Sağlık Görevlileri

Her iki sağlık merkezinde çeşitli tıbbi analizlerin yapılabildiği modern cihazlara sahip laboratuvar bulunmaktadır. Anlaşmalı olunan dış laboratuvar aracılığıyla da ileri tetkik hizmetleri sağlanmaktadır. Ayrıca röntgen ve ultrason muayeneleri için merkez kampüste radyoloji ünitesi de bulunmaktadır.

- ***Psikolojik Danışma ve Gelişim Merkezi (PDGM);*** Sağlık Merkezi bünyesinde, uzman kadrosuyla öğrencilerin kendilerini tanımaları ve geliştirmelerine yardımcı olmak amacıyla, 11 klinik psikolog, 1 koordinatör ve 1 idari asistan ile hizmet vermektedir. Psikiyatristlerimiz ile koordineli çalışan psikologlar, öğrenciler ile haftada 1 kez 50 dk. lık bireysel görüşmeler gerçekleştirmektedir. Öğrencilerden gelen geri bildirimler doğrultusunda ihtiyaç ve ilgi duydukları konularda seminerler düzenlemekte ve psikoeğitim grupları oluşturulmaktadır.
- ***Sigara Bırakma ve Danışma Polikliniği'nde,*** uzman hekimler tarafından öğrenci ve personele sigara bırakma yöntemleri konusunda danışmanlık hizmeti verilmektedir.
- Sağlık Merkezleri bünyesinde bulunan ***İlkyardım Eğitim Merkezi'nde*** öğrenci ve personelimize sertifikalı ilkyardım kursları verilmektedir.
- ***Cinsel Sağlık Danışma ve Tedavi Merkezi'nde,*** üniversite öğrencileri ve çalışanlarına üreme ve cinsel sağlık alanında hizmet vermek üzere yapılandırılmıştır. Birimde sağlık hizmetlerinin sunulması, üreme sağlığı konularında broşür ve gebeliği önleyici yöntem verilmesi yanında danışmanlık hizmetleri de yürütülmektedir. Hizmet, belirlenen iş saatleri içinde ve Sağlık Merkezi binasında verilmektedir.

Sağlık Merkezlerinde acil sağlık hizmeti ve tıbbi muayeneler dışında, bulaşıcı hastalıklar için koruyucu hekimlik hizmeti, personel periyodik ve işe giriş muayeneleri, üniversite takımlarında ki öğrencilerimizin sporcu sağlık muayeneleri, kampüste çevre sağlığı koşulları hakkında araştırma yapmak ve sonuçları üniversite yönetimi ile paylaşmak vb. hizmetleri sunmaktadır.

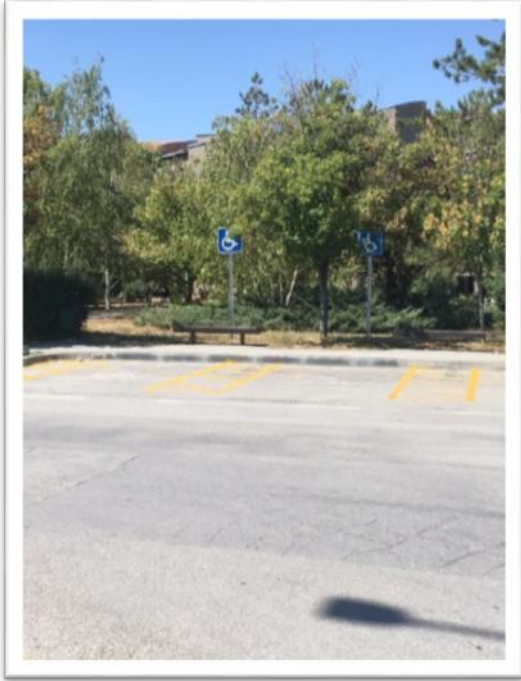
1.4. Dezavantajlı Gruplar için Alanlar

Bilkent Üniversitesi [Engelli Öğrenciler Birimi](#), her türlü engel ve dezavantaja sahip öğrencilerin kampüs hayatını kolaylaştırmak amacı ile kurulmuştur. Bu kapsamda Yapı İşleri Teknik Daire Başkanlığı ile de işbirliği içerisinde çalışan birimin [web sayfasında](#) da yer alan dezavantajlı gruplar için fiziksel alanların bilgileri aşağıdaki gibidir;

1.4.1. Merkez Kampüs

A Binası (İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi)

- Çim alan karşısındaki girişte bina dışı ve içinde rampa, İşletme Fakültesi ile ortak tuvalet, İşletme Fakültesi ve İnsani Bilimler ve Edebiyat Fakültesi ile ortak özel otopark

Resim.1.4.1.a. İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi Engelli Otoparkı

B Binası (Bilgisayar Merkezi)

- Özel park yeri, özel tuvalet, bina dışında rampa, asansör

E Binası (Mühendislik Fakültesi)

- Özel park yeri, rampa, asansör, özel tuvalet

F Binası (Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi FF Blok)

- Giriş katında özel tuvalet, Akademik-İdari personel otoparkında özel park yeri ile bina arasında rampa, binada park yerinden gelişte tekerlekli araba giçişine uygun kapı, asansör, Express Cafe girişinde rampa

G Binası

- L Binası ile ortak özel park yeri, bina girişı ve çıkışında rampa, bina içi rampa, özel tuvalet

L Binaları

- G Binası ile ortak özel park yeri, 1. Katta bayan tuvaleti içerisinde bir kabinde özel klozet

M Binası (İşletme Fakültesi)

- Coffee Break'den (ALLE'den) girişe rampa, bina içerisinde zemin kat sınıflarına girişte rampalar, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi ve İnsani Bilimler ve Edebiyat Fakültesi ile ortak özel otopark

S Binası (Fen Fakültesi SB Blok)

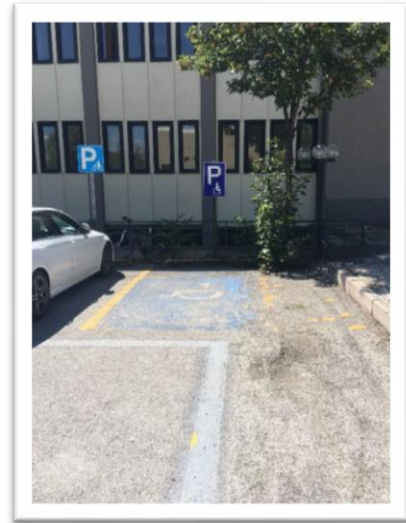
- Asansör, bina dışında rampa, özel park yeri, otopark yanında rampa, özel tuvalet

U Binası (Öğrenci Dekanlığı/Engelli Öğrenciler Birimi)

- Özel park yeri, otopark yanında rampa

V Binası (Amfiter Binası)

- Asansör, özel tuvalet, rampa

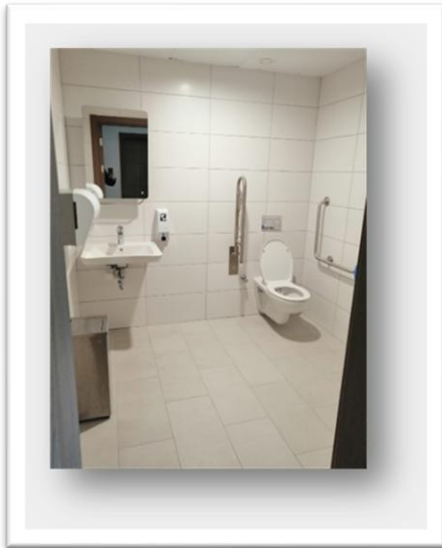
Resim.1.4.1.b. G-L Binaları Ortak Engelli Otoparkı

Merkez Kafeterya ve Kitap Satış Binası

- Rampa, Cafe-In girişinde rampa, Tabldot girişinde rampa ve bay-bayan özel tuvalet

Resim.1.4.1.c. Bilkent Üniversitesi Merkez Kampüs'te Yer Alan Bazı Rampalar
(Kütüphane ve Sağlık Merkezi)

Resim.1.4.1.d. 81-82.Yurt Engelli
Tuvaleti

Öğrenci Yurtları (Merkez)

- 69. ve 70. Yurtta 1 tane özel oda, asansör (69. Yurt ve 70. Yurt girişi arasında)
- Özel tuvalet (69. ve 70. Yurt girişi), 76. Yurt kafeterya girişinde rampa, 77. ve 78. Yurtlarda giriş katta özel tuvalet ve banyo
- 81. ve 82. yurt girişinde rampa, 4 adet özel oda (2 erkek, 2 kız) 1 adet refakatçi odası, engelli otoparkı

1.4.2. Orta Kampüs P Binası (MSSF)

- Özel park yeri, rampa, asansör, özel tuvalet

1.4.3. Doğu Kampüs D Binası (İDYO)

- Özel park yeri, asansör, özel tuvalet

1.5. Doğal Yaşam ve Hayvan Dostları

Bilkent Üniversitesi kampüslerinde farklı türlerde hayvan dostları bulunmaktadır. Üniversitenin tüm iç paydaşları tarafından ailenin üyesi gibi görülen ve doğal yaşamı sembolize eden canlı türleri aşağıdaki resimlerde görüldüğü gibidir;

Resim.1.5.a. Bilkent Gölü'nün Ördek Dostu

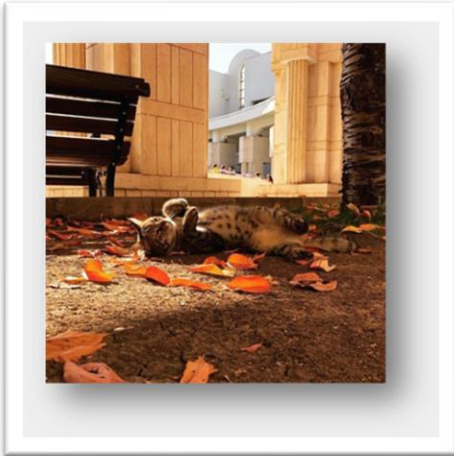

Resim.1.5.b. Bilkent Kütüphanesi Kedi Dostu

Resim.1.5.c. Doğu Kampüs Köpek Dostları

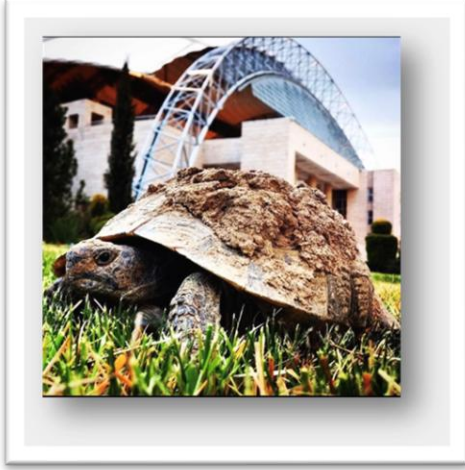
Bilkent Üniversitesi'nin tüm kampüslerinde yaşamlarını sürdüren kedi, köpek, kuş, ördek ve kaplumbağa dostları bulunmaktadır.

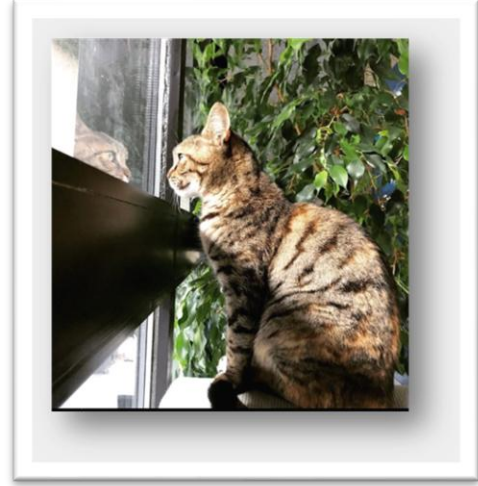
Resim.1.5.d. Merkez Kampüs Kedi Dostu

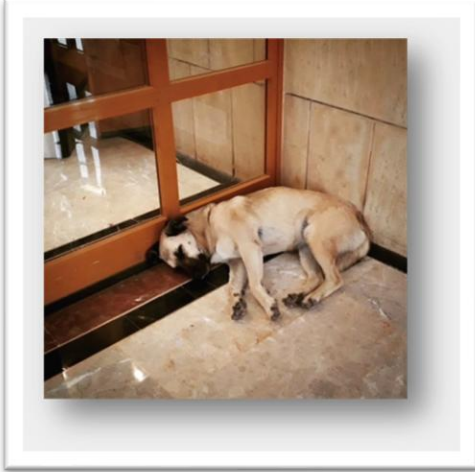
Resim.1.5.e. Rektörlük Binası Önündeki Yeşil Kuş Dostu

Resim.1.5.f. Odeon Kültür ve Sanat Merkezi'nin  im Alanındaki Kaplumba a Dostu

Resim.1.5.g. Mühendislik Fakültesi'nin Kedi Dostu

Resim.1.5.h. Bilkent Kütüphanesi Köpek Dostu

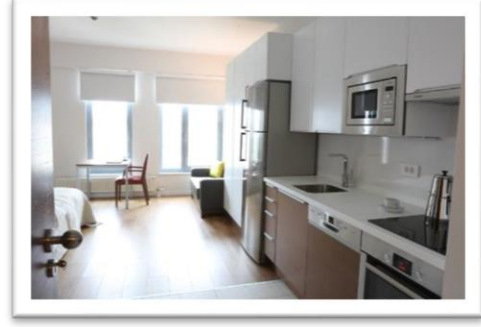
Resim.1.5.i. Spor Merkezi Kuş Dostu

2. ENERJİ VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

2.1. Enerji Tasarrufu Sağlayan Cihaz Kullanımı

Bilkent  niversitesi binalarında paydaşlarının kullanımında olan aydınlatma sistemleri ve elektronik cihazlar enerji tasarrufu sağlayan üst segment cihazlarla kademeli olarak yer değiştirmeye başlamıştır. 2022-2023d akademik yılında da enerji tasarruflu cihaz kullanımı ile %25-50 oranında enerji tasarrufu sağlanmıştır.

2.1.1. Yurtlar

Resim.2.1.1. Öğrenci Yurtlarındaki Enerji Tasarruflu Cihazlar

Bunlardan bazıları;

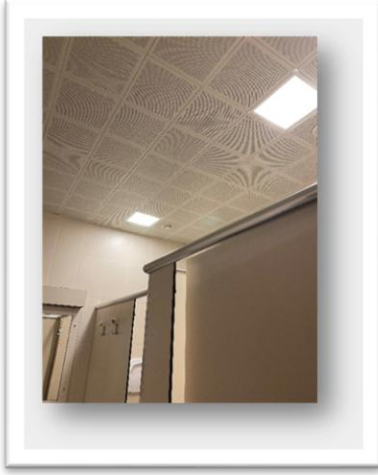
- Fırınlr: Beko veya Arçelik: A Sınıfı
- Buzdolapları: Beko veya Arçelik: A+ Sınıfı
- Difrız Buzdolabı: Arçelik veya Beko: A++ Sınıfı
- Çamaşır Makineleri: Arçelik veya Beko: A+++ Sınıfı
- Çamaşır Kurutma Makineleri: Arçelik Veya Beko: B Sınıfı
- Odalarda ve ortak kullanım alanlarında LED aydınlatma

2.1.2. Lojmanlar

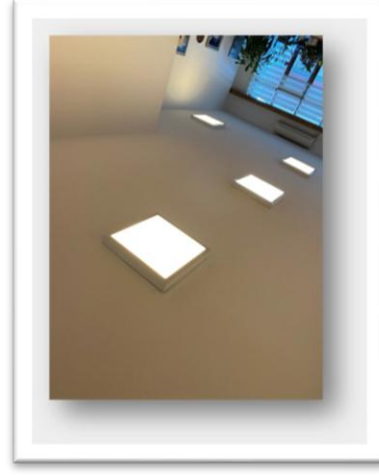
- Fırınlr: Vestel veya Bosch: A Sınıfı
- Buzdolapları: Bosch: A+ Sınıfı
- Difrız Buzdolapları: Vestel, Bosch veya Siemens: A, A+ veya A++ Sınıfı
- Bulaşık Makineleri: Siemens veya Bosch: A+ Sınıfı
- Çamaşır Kurutma Makineleri: Siemens veya Bosch: A++ Sınıfı
- Çamaşır Makineleri: Vestel, Bosch veya Siemens: A, A+ veya A+++ Sınıfı
- Elektrik Süpürgeleri: Vestel veya Bosch: A, A++ Sınıfı

2.1.3. Akademik ve İdari Binalar

- Buzdolapları: A+ Sınıfı
- Bulaşık Makineleri: A+ Sınıfı
- Odalarda ve ortak kullanım alanlarında LED aydınlatma
- İnvertör teknolojili klimalar
- Energy Star sertifikalı bilgisayarlar

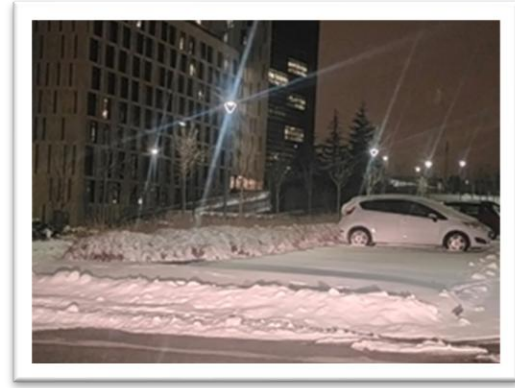
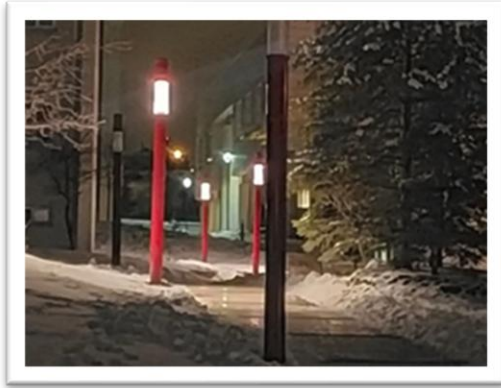
Resim.2.1.3.a. İdari Bina Tuvalet Aydınlatması

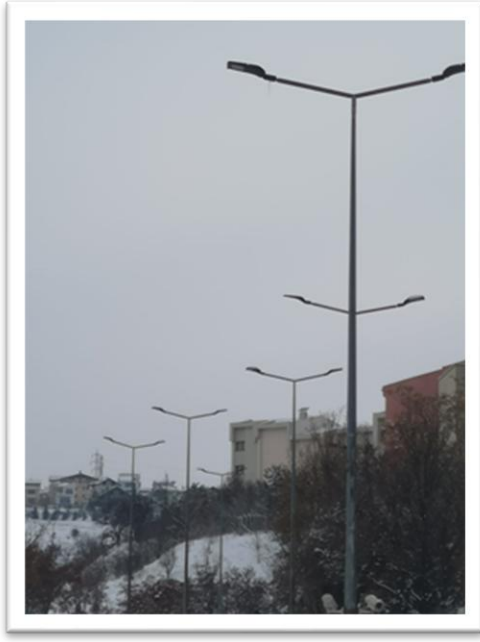
Resim.2.1.3.b. İdari Ofis Aydınlatması

2.1.4. Sosyal Tesisler

Bilkent Üniversitesi'nde yurtlar bölgesi, açık alan spor tesisleri, otoparklarda ve yol aydınlatmalarında enerji tasarruflu led aydınlatmalar kullanılmıştır.

Resim.2.1.4.a. Kampüsler İçerisinde Yer Alan Led Aydınlatmalar

Resim.2.1.4.b. Kampüs Yollarında Yer Alan Aydınlatmalar

2.2. Akıllı Binalar

Bilkent Üniversitesi'nde yer alan akıllı binaların toplam alanı 54.734 m²'dir. Kampüs binalarının kapladığı toplam alan içerisindeki payı ise %10,17'dir. Kampüslerde yer alan akıllı binalar ve özellikleri ise şu şekildedir;

- **81-82. Öğrenci Yurtları** (24.144 m²)
  - Ortak alanlar otomatik ısıtma-soğutma sistemi
  - Otomasyon aydınlatma sistemi (saate göre) – LED, sensör ve pasif aydınlatma
  - Güvenlik gözetim sistemi
  - Yangın algılama sistemi
- **Marmara Restoran** (3.715 m²)
  - Güvenlik gözetim sistemi
  - Yangın algılama sistemi
  - Otomasyon ısıtma ve havalandırma ısı sistemleri
  - Otomasyon aydınlatma sistemi (saate göre) – LED, sensör
- **AB MikroNano Araştırma Merkezi** (3.766 m²)
  - Güvenlik gözetim sistemi
  - Yangın algılama sistemi
  - Hava kalitesi izleme sistemi
  - Otomasyon ısıtma ve havalandırma ısı sistemleri
  - Otomasyon aydınlatma sistemi (saate göre) – LED, sensör
- **107 Lojman Binası** (8.555 m²)
  - Güvenlik gözetim sistemi
  - Yangın algılama sistemi
  - Ortak alanlar otomasyon aydınlatma sistemi (saate göre) – LED, sensör

- **BLIS Laboratuvar Okulları** (12.080 m²)
  - Güvenlik gözetim sistemi
  - Yangın algılama sistemi
  - Otomasyon ısıtma ve havalandırma ısı sistemleri
  - Otomasyon aydınlatma sistemi (saate göre) – LED, sensör
- **Kapalı Yüzme Havuzu** (2.474 m²)
  - Otomasyon ısıtma ve havalandırma ısı sistemleri
  - Otomasyon aydınlatma sistemi (saate göre) – LED, sensör
  - Güvenlik gözetim sistemi
  - Yangın algılama sistemi
  - Güneş enerjisi ile su ısıtma sistemi

Resim.2.2.a. 81-82. Öğrenci Yurtları

Resim.2.2.b. Marmara Restoran

Resim.2.2.c. AB MikroNano Araştırma Merkezi

Resim.2.2.d. 107 Lojman Binası

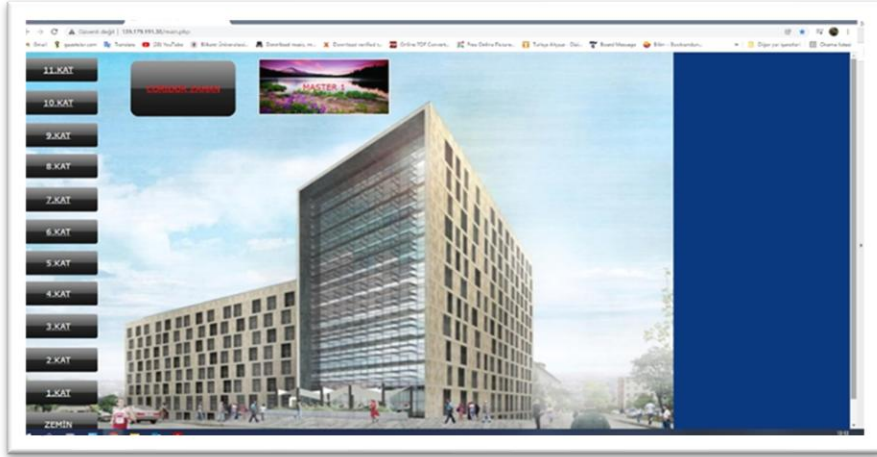
Resim.2.2.e. 107 Lojman Binası

Resim.2.2.f. BLIS Laboratuvar Okulları

Resim.2.2.g. Kapalı Yüzme Havuzu

Resim.2.2.h. Aydınlatma Otomasyon Sistemi

Resim.2.2.i. Isıtma Otomasyon Sistemi

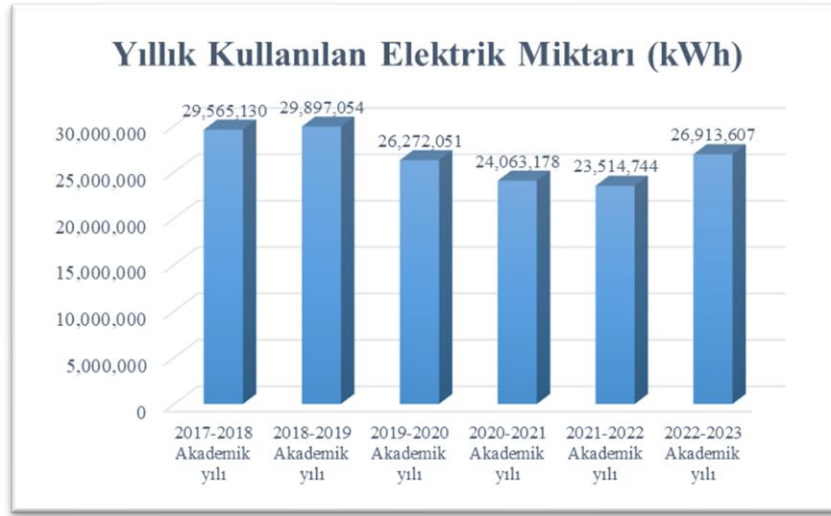

Resim.2.2.j. Sulama Otomasyon Sistemi

2.3. Elektrik Kullanımı

Bilkent Üniversitesi kampüslerinde elektrik; aydınlanma, ısınma / ısıtma, soğutma ve laboratuvar uygulamaları için kullanılmaktadır. Geçtiğimiz son 5 yıldaki toplam elektrik kullanımı aşağıda yer aldığı gibidir;

- 2017-2018 Akademik yılında 29.565.130 kWh
- 2018-2019 Akademik yılında 29.897.054 kWh
- 2019-2020 Akademik yılında 26.272.051 kWh
- 2020-2021 Akademik yılında 24.063.178 kWh
- 2021-2022 Akademik yılında 23.514.744 kWh
- 2022-2023 Akademik yılında 26.913.607 kWh olarak belirlenmiştir.

Grafik.2.3. Bilkent Üniversitesi Son 6 Akademik Yıldaki Elektrik Tüketimi

2.3.1. Yenilenebilir Enerji ve Kullanımı

Bilkent Üniversitesi, 2022-2023 akademik yılı itibarı ile kampüs içerisinde belirlenen alanlara güneş panelleri kurmaya başlamış ve bu panellerden elektrik üretimi sağlamıştır. İlgili yılda kurulan güneş panellerinden elde edilen elektrik 2.764.880 kWh olmakla birlikte, toplam elektrik tüketiminin %10,27'sini karşılamıştır.

Resim.2.3.1. Güneş Panelleri

2.4. Sera Gazı Emisyonu Azaltma Faaliyetleri

2.4.1. Dumansız Kampüs

Bilkent Üniversitesi, tüm üniversite paydaşları için sağlıklı ve uygar bir üniversite ortamı oluşturmak hedefiyle [Dumansız Kampüs Politikası](#) başlatmıştır.

Bilkent Üniversitesi, "Dumansız Kampüs Politikası"na uygun olarak tüm kampüslerinde %99,00 oranında dumansız alanlar tasarlamıştır. Böylece tüm paydaşlarının sağlığını korumakla kalmamış, havaya verilen gaz kirliliğini de azaltmıştır.

Dumansız Kampüs çalışmaları ile başlayan sera gazı emisyonu azaltma faaliyetleri geri dönüşüm programı ile desteklenmiş olup, atıkların geri kazandırılması ve depolanması için entegre bir atık yönetim sistemi oluşturulmuştur.

2.5. Toplam Karbon Ayak İzi

Bilkent Üniversitesi kampüslerinde meydana gelen toplam karbon ayak izi aşağıda detayları yer alan 4 kriter göz önüne alınarak hesaplanmıştır. Bunlar;

- Elektrik Kullanımı
- Otobüs Kullanımı
- Araba Kullanımı
- Motosiklet Kullanımı

Resim.2.5.a. EGO Otobüsü – Belediye Otobüsü

Resim.2.5.b. BIL-CAR, Mühendislik Fakültesi Öğrencileri Tarafından Tasarlanan Elektrikli Araba

Bu kapsamda yukarıda bahsi geçen kriterlere göre açığa çıkan toplam karbon ayak izi aşağıdaki gibidir;

- **Elektrik Kullanımı (Kapsam.2)**

$$((\text{Yıllık Elektrik Kullanımı}) / 1000) \times 0,84 = (26.913.607 / 1000) \times 0,84 = 22.607,43 \text{ metrik ton}$$

- **Otobüs Kullanımı (Kapsam.1)**

$$(((\text{Üniversitenin servis/otobüs sayısı}) \times (\text{Her servisin / otobüsün günlük sefer sayısı}) \times (\text{Her servisin / otobüsün kampüs içerisinde katettiği ortalama yol}) \times 240) / 100) \times 0,01 = (((10 \times 40 \times 2 \times 240) / 100) \times 0,01) = 19,20 \text{ metrik ton}$$

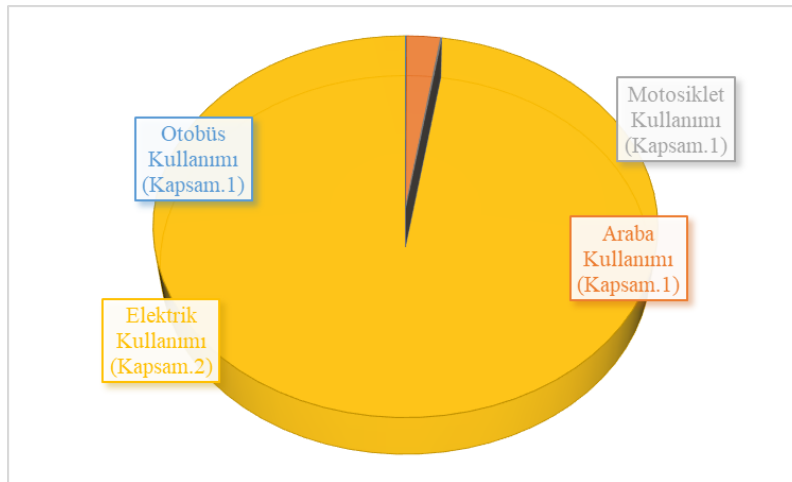
- **Araba Kullanımı (Kapsam.1)**

$$(((\text{Kampüse günlük giren araba sayısı}) \times 2 \times (\text{Her arabanın kampüs içerisinde katettiği ortalama yol}) \times 240) / 100) \times 0,02 = ((2875 \times 2 \times 2 \times 240) / 100) \times 0,02 = 552,00 \text{ metrik ton}$$

- **Motosiklet Kullanımı (Kapsam.1)**

$$(((\text{Kampüse günlük giren motosiklet sayısı}) \times 2 \times (\text{Her motosikletin kampüs içerisinde katettiği ortalama yol}) \times 240) / 100) \times 0,01 = ((163 \times 2 \times 2 \times 240) / 100) \times 0,01 = 15,65 \text{ metrik ton}$$

Toplam Karbon Ayak izi = (22.607,43 + 19,20 + 552,00 + 15,65) = 23.194,28 metrik ton

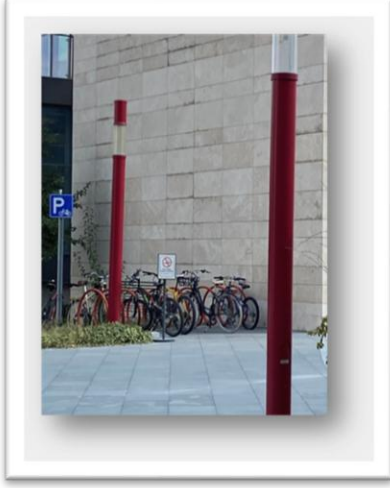
Grafik.2.5. Toplam Karbon Ayakizinin Kapsamına Göre Dağılımı

Üniversite Popülasyonu:

- **Tam Zamanlı Öğrenci Sayısı:** 10.379
- **Tam Zamanlı Akademisyen Sayısı:** 650
- **Tam Zamanlı İdari Personel Sayısı:** 577
- **Tam Zamanlı Popülasyon:** 11.606

Kişi Başına Düşen Karbon Ayak İzi: $23.194,28 \text{ metrik ton} / 11.606 \text{ kişi} = 1,99 \text{ metrik ton} / \text{kişi}$

2022-2023 Akademik yılında kişi başına 1,99 metrik ton karbon ayakizi düştüğü görülmektedir. Bu oranın bir önceki yıla göre artış göstermesinin sebebinin, kampüs popülasyonunun artması sonucu meydana gelen araç kullanımının artışı olduğu düşünülmektedir.

Resim.2.5.c. Marmara Restoran Bisiklet Park Alanı

Resim.2.5.d. Cafe-In Önüne Parkedilmiş Scooter

2.6. Enerji Tasarrufu Sağlayan Uygulamalar

2.6.1. Bina Isı Yalıtımları

Yeni yapılan binalarda yönetmeliğin gerektirdiğinden daha kalın yalıtım kullanılmaktadır. Ankara için gerekli minimum taş yünü ısı yalıtım kalınlığı ortalama 8 cm iken kampüsümüzde 20 cm taş yünü yalıtım kullanılmaktadır. Ayrıca ısı yalıtımlı doğrama ve cam seçimlerinde de yalıtım değeri yüksek ürünler seçilmekte, Alman Pasif ev prensiplerine göre yeni binalarda ısı yalıtımları çözülmektedir. Bu şekilde binalardaki ısı kaybı azaltılarak enerji tasarrufu sağlanmaktadır.

Resim.2.6.1.a. 17.lojman Binası için Yapılan Isı Yalıtımı Uygulaması

Resim.2.6.1.b. 17.lojman Binası için Yapılan Isı Yalıtımı Uygulama Sonrası

3. ATIK YÖNETİMİ

3.1. Geri Dönüşüm Programı

Kampüs genelinde, atık oluşumunun önlenmesi ya da azaltılması, atık oluşması durumunda ise kaynağında ayrı toplanması ve geri kazanımının sağlanmasını amaçlayan etkin bir [atık yönetim sistemi](#) oluşturulmuştur.

Eğitim-öğretim, araştırma, üretim ve hizmet faaliyetleri sonucu oluşan tüm geri dönüşebilen atıkların kaynağında ayrı toplanması için;

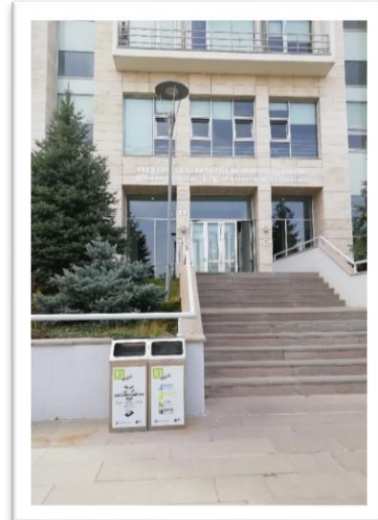
- Her fakülte girişinde, lojman bölgeleri ve idari birimlerde atık transfer istasyonları,
- Kişi/atık yoğunluğu gözönüne alınarak bina içlerine ambalaj atığı toplama kutuları,
- Açık alanlara ambalaj atığı ile evsel atığın ayrı toplanmasını sağlayan ikili toplama konteynerları ve atık getirme merkezleri bulunmaktadır.

Geri dönüşümün artırılması ve güncel veri analizi için;

- Açık alanlardaki atık toplama noktaları(çöp kafesleri, cam kumbaralar vb.) numaralandırılmış ve coğrafi bilgi sistemine uygun olarak fotoğrafları, koordinatları ile isimlendirilmiş,
- Yeniden kullanılabilir durumda olan ofis malzemeleri, eğitim gereçleri atık olarak değerlendirilmeyip, ihtiyacı olan departmanlarda yeniden kullanılması için 2. El Modülü oluşturulmuş,
- Ambalaj atıklarının satışı için geridönüşüm firması ile yıllık sözleşme yapılarak hem atıkların rutin toplanması, hem de toplanan tonaja göre üniversiteye bütçesel katkı sağlanmaktadır.

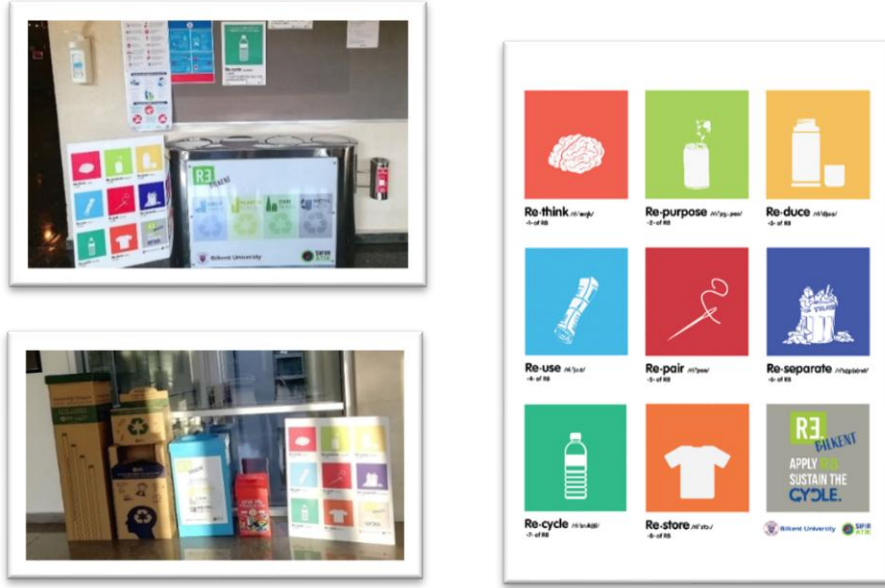

Resim.3.1.a. Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Anaokulunda Kullanımı

Resim.3.1.b. Elektrik ve Elektronik Mühendisliği İkili Sistemle Ayrıştırma

Sıfır Atık için farkındalığı arttırmak adına, eğitimler verilmekte olup; Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi / Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarlığı (LAUD) tarafından Bilkent Üniversitesi'ne özgü geri dönüşüm logosu, etiketler ve afişler tasarlanmış ve bina içlerinde atık transfer istasyonları oluşturulmuştur.

Resim.3.1.c. Bilkent Üniversitesi Geri Dönüşüm Logosu ve Kullanıldığı Bazı Yerler

2/07/2019-30829 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Sıfır Atık Yönetmeliği ile; Üniversitelerin 31/12/2020 tarihine kadar “Sıfır Atık Belgesi (Temel Seviye)” alması zorunlu tutulmuş ve Ankara’da kampüs bazında ilk [Temel Seviye Sıfır Atık Belgesi](#)’ni, İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi, 20 Nisan 2020 tarihinde almıştır. 16.10.2020 tarihinde ise T.C. Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yapılan denetleme sonucu yönetim sistemi ve uygulamaların eksiksiz olduğu konusunda görüş alınmıştır.

Atık Geçici Depolama Alanları	Adet
Ambalaj Atığı Toplama kont.(Mavi Kont.70 lt polikarbon)	645
Ambalaj Atığı Toplama Noktaları(Mavi Kont.ya da ayrı kafes)	39
2’li Paslanmaz Çelik Konteynerlar	60
3’lü Paslanmaz Çelik Konteynerlar	12
4’lü Paslanmaz Çelik Konteynerlar	1
4’lü Paslanmaz Çelik Konteynerlar(UNAM VE İAL)	10
Atık Getirme Merkezleri	2
Atık Pil Kutuları	35
Cam Atık Kumbaraları	9
Çöp Kafesleri	48
Floresan Toplama Kutuları	35
Atık Elektrikli ve Elektronik Ev aletleri ve Atık Lamba Toplama Kutuları	20
Atık Yağ Toplama Noktaları	20
Tehlikeli Atık Geçici Depolama Alanları	3
Tehlikesiz Atık Deposu	1
Kıyafet Dönüşüm Kutusu	1
Atık İlaç Toplama Kutusu	1

Tablo.3.1. Atık Geçici Depolama Alanlarının Kampüsler İçerisindeki Sayıları

Bilkent Üniversitesi, 2022-2023 akademik yılında ise T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından İstanbul’da Haliç Kongre Merkezi’nde düzenlenen “[Sıfır Atık Zirvesi ve Ödül Töreni](#)”nde Üniversite kategorisinde “Sıfır Atık En İyi Uygulama Ödülü” alan üç üniversiteden biri olmuştur.

3.2. Kağıt ve Plastik Kullanımı Azaltma Programı

Kağıt ve plastik kullanımı azaltmak amacı ile uygulanan bazı faaliyetler aşağıdaki gibidir;

- **Atıkların Ayrıştırılması:** Ambalaj atıklarının kaynağında ayrıştırılması için cam, plastik, metal, kağıt / karton atıklar için kapların iç ve dış mekanlarda kullanımı yaygınlaştırılmıştır. Cam kumbaralar sadece cam atıkların toplanacağı yerlere yerleştirilmiştir. Merkez lojman girişinde atık yağ, cam, plastik, metal, kağıt / karton atıkların toplandığı Atık Getirme Merkezi bulunmaktadır. Özellikle lojman ve yurtlarda kullanılan atık yağların ayrı toplanması için atık yağ bidonları yerleştirilmiştir.

Resim.3.2. Bilkent Üniversitesi Atıkların Ayrıştırılması Programı

- **Waterbox Su Arıtma Sistemi:** Bu sistemle damacana ve pet şişe su tüketimi azaltılmıştır.
- **Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) ve Dijitalleşme:** Akademik ve idari süreçlerde kullanılan EBYS ile öğrenciler tarafından hazırlanan / kullanılan belgelerde (kitaplar, projeler, ödevler, sınavlar, vb.) dijitalleşme yoluna gidilmesi kağıt tasarrufunu sağlamıştır.
- **Sıfır Atık Çalışmaları:** Sıfır atık çalışmaları kapsamında R8 Çalışması (8 temel çevre bilinci ilkesi) oluşturulmuş ve bilgilendirme afişleri dağıtılmaktadır.
- **Eğitimler:** Personel ve öğrenciler için sıfır atık bilgilendirme toplantıları ve eğitimleri yapılmaktadır. Öğrencilerin soru, sorun ve şikayetleri için zerowaste@bilkent.edu.tr eposta adresi açılmıştır.

3.3. Organik Atık Yönetimi

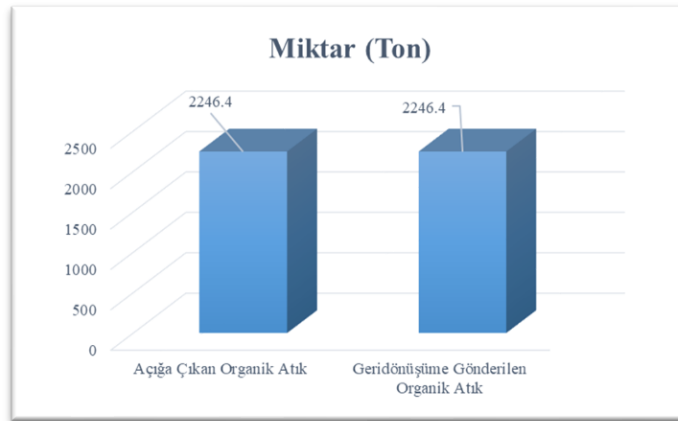
Organik atıkların arıtılması için gerçekleştirilen faaliyetler aşağıdaki gibidir;

- Ağaç budama, biçilen çim ve yapraklar gibi bahçe atıklarının düzenli depolanarak toprak katkısı olarak kullanılması,
- Diğer organik atıkların Bilkent Üniversitesi’ne ait presli çöp kamyonu ile her gün Belediye Çöplüğü’ne gönderilmesi işlemleri gerçekleştirilmektedir.

Resim.3.3. Bilkent Üniversitesi Organik Atık Toplama Alanları ve Presli Çöp Kamyonu

İlgili yılda 2.246,40 ton organik atık ortaya çıkmış olup, açığa çıkan atık miktarının tamamı geridönüşüme kazandırılmıştır.

Grafik.3.3. Organik Atık Geridönüşümü

3.4. İnorganik Atık Yönetimi

İnorganik atıkların arıtılması için gerçekleştirilen faaliyetler aşağıdaki gibidir;

- Cam, plastik, kağıt / karton, metal atıkların ayrı toplanarak geri dönüşüm firmasına günlük gönderilmesi,
- Pil, tekstil atıkları ve harfiyat atıklarının diğer atıklardan ayrı toplanarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan lisanslı firmalarca bertarafının sağlanması,
- Bilkent Üniversitesi iç paydaşlarının kullanmadığı giysiler, giysi geri dönüşüm kutularına atılarak Kızılay'a bağışlanmaktadır.

Resim.3.4.a. Lisanslı Atık Taşıma Aracı

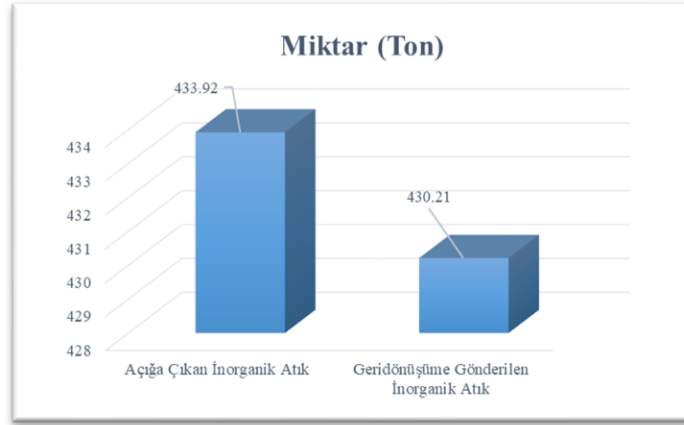

Resim.3.4.b. Kızılay için Kıyafet Geri Dönüşüm Kutusu

Resim.3.4.c. Atık Getirme Merkezi

İlgili yılda 433,92 ton inorganik atık ortaya çıkmış olup, açığa çıkan atık miktarının 430,21 ton geridönüşüme kazandırılmıştır. Geridönüşüme kazandırılma oranı %99 civarındadır.

Grafik.3.4. İnorganik Atık Geridönüşümü

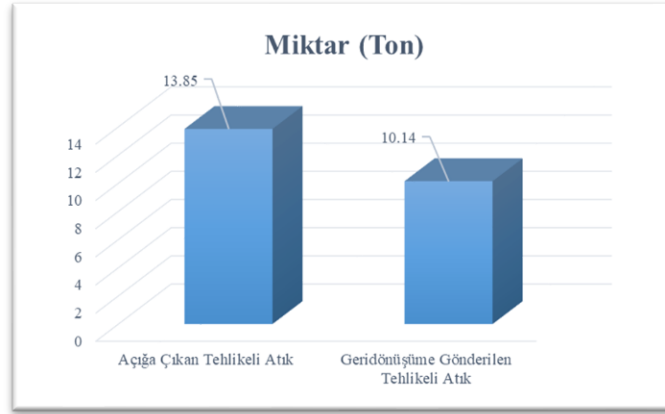
3.5. Tehlikeli Atık Yönetimi

Üniversite’de tehlikeli atık kapsamında yer alan atıkların uygun depolanmasını sağlamak için mevzuata uygun olarak bir ‘Tehlikeli Atık Geçici Depolama Alanı’ yapılmıştır.

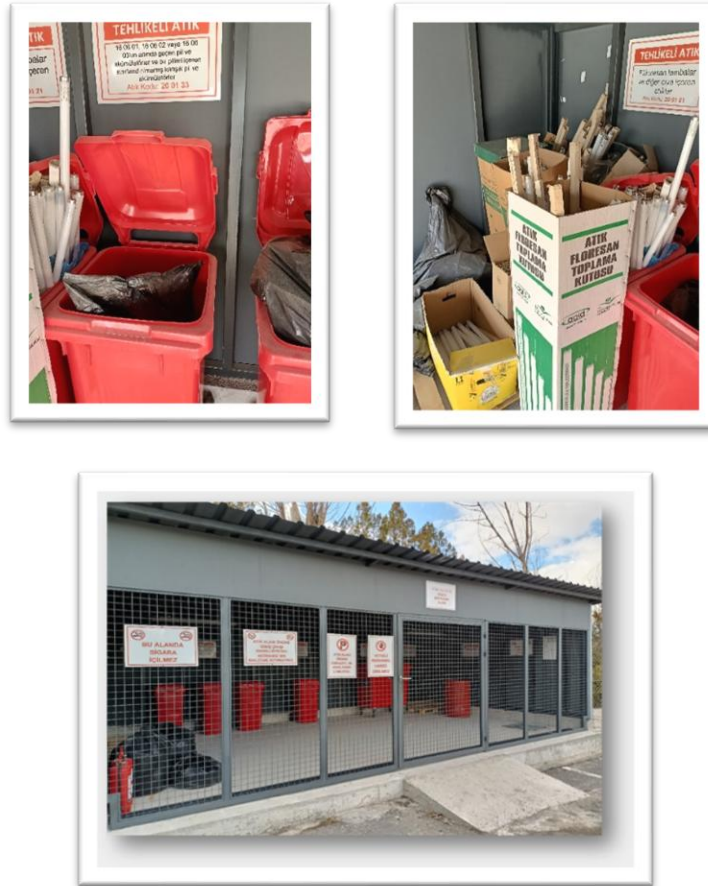
Aşağıdaki atıkların kaynağında ayrı toplanarak, türlerine göre lisanslı firmalarla gerikazanımı ya da bertaraf işlemine gönderilmesi sağlanmaktadır.

- Tıbbi atıklar,
- Laboratuvar kimyasalları, tehlikeli maddelerle kirlenmiş emiciler, filtre malzemeleri, temizleme bezleri koruyucu giysiler,
- Laboratuvar kimyasalları karışımları dahil tehlikeli maddelerden oluşan ya da tehlikeli madde içeren laboratuvar kimyasalları,
- Floresan lambalar ve diğer civa içeren atıklar,
- Aydınlatma ekipmanları,
- Elektrikli ve elektronik atıklar (Yetkili kuruluş AGİD ile protokol imzalanarak, tüm kampüs binalarına bu atıkların ayrı toplanması için konteynerlar yerleştirilmiştir.)
- Toner ve kartuşlar,
- Atık yağlar

İlgili yılda 13,85 ton inorganik atık ortaya çıkmış olup, açığa çıkan atık miktarının 10,14 ton geridönüşüme kazandırılmıştır. Geridönüşüme kazandırılma oranı %73 civarındadır.

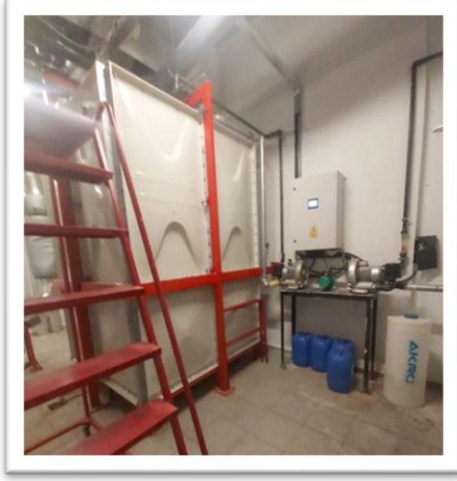
Grafik.3.5. Tehlikeli Atık Geridönüşümü

Resim.3.5. Tehlikeli Atık Toplama Alanları

3.6. Kanalizasyon Bertarafı

Mevcut kanalizasyon sistemleri konvansiyonel atık prensibine uygun olarak dizayn edilmiştir. Üniversite tarafından yeni tesis edilen binalarda su geri kazanımı için gri su sistemleri gibi uygulamalar yapılmaktadır. Yeni yapılan 81-82 Yurt binasında bulunan gri su arıtma sistemi ile kullanılan su temizlenerek tekrar kullanılmaktadır.

Resim.3.6. Bilkent Üniversitesi Kanalizasyon Bertarafı

4. SU KAYNAKLARI YÖNETİMİ

4.1. Su Koruma Programı

Bilkent Üniversitesi'nde su koruma programı kapsamında gerçekleştirilen faaliyetler;

- Kampüs genelinde toplanan yağmur suları kanal sistemi ile üniversitedeki gölete aktarılarak çevre sulamasında kullanılması,
- Bazı binalarda kullanım suyu (GRİ su) depolanarak arıtılır ve tekrar kullanılmak üzere sisteme verilmesi,
- Üniversite ana yerleşkesindeki dere yatağındaki su bazı alanlarda çevre sulamasında kullanılmasıdır.

Resim.4.1. Bilkent Üniversitesi Göleti

4.2. Su Geridönüşüm Programı

Bilkent Üniversitesi su geri dönüşüm programı kapsamında yağmur sularının, dere yataklarının ve Bilkent Gölü'nün sirkülasyonu yöntemler kullanılarak çevre sulamada kullanılan gölete aktarılmaktadır.

Resim.4.2.a. Su Geri Dönüşüm Programı Kapsamında Yağmur Kanalları

Resim.4.2.b. Su Geri Dönüşüm Programının Ana Karakterleri

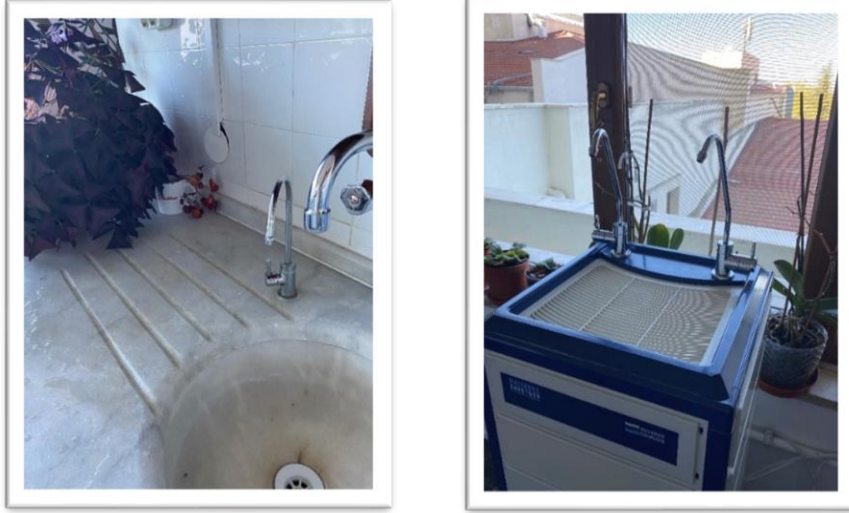
4.3. Su Tasarruflu Cihazların Kullanımı

Bilkent Üniversitesi'nde su tasarruflu cihazların kullanımı ile ilgili çalışmalarını başlatmış ancak tüm kampüse yayılma süreci henüz tamamlanmamıştır.

4.4. Su Kirliliği Kontrolü

Bilkent Üniversitesi, doğal kaynakları korumanın bilincinde olarak su temizliğine de büyük özen göstermektedir. Sadece göl ve ormanlarında değil, kampüslerinde yaşayan farklı türde canlılar da bunun bir örneğidir.

Özellikle personel ve öğrenci mutfaklarında kullanılan sular için özel bir filtreleme sistemi kullanılmakta ve filtreleme sistemleri periyodik olarak değiştirilmektedir.

Resim.4.4. Su Arıtma Sistemleri

5. ULAŞIM

5.1. Kampüs Araçları ve Yolları

Bilkent Üniversitesi'nin kendi bünyesinde yer alan araç sayıları ile iç ve dış paydaşlarının bir gün içerisinde kampüste bulunan araç sayıları aşağıdaki gibidir;

- Üniversitesi yönetimindeki araba sayısı: 127
- Kampüse günlük giren araba sayısı: 2875
- Kampüse günlük giren motosiklet sayısı: 163
- Üniversite tarafından işletilen servis sayısı: 10
- Sıfır emisyonlu araç sayısı (bisiklet, martı, elektrikli araba, vb.) : 310

Resim.5.1.a. Üniversite Yönetimindeki Araçlar

Resim.5.1.b. Şehirden Üniversiteye Gelen Servis

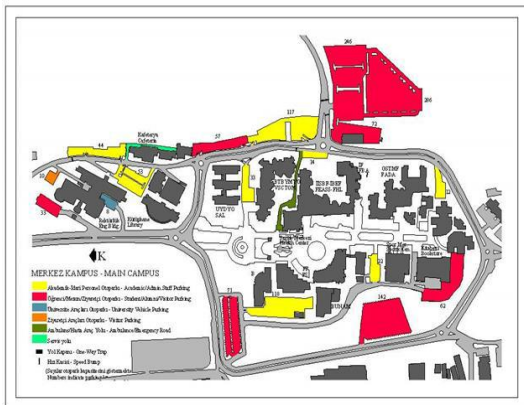

Resim.5.1.c. Merkez Kampüsten Sıfır Emisyonlu Araç (Scooter)

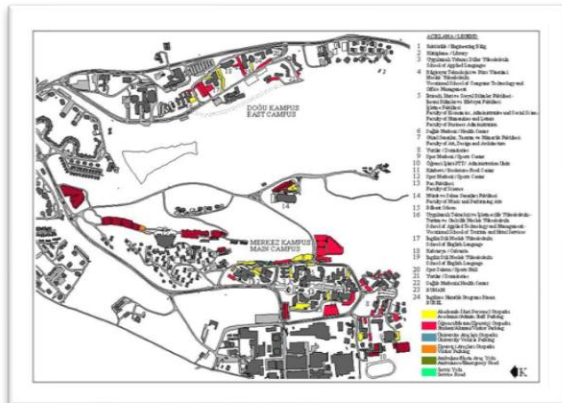

Resim.5.1.d. Merkez Kampüsten Sıfır Emisyonlu Araç (Bisiklet)

Üniversite yerleşkesine giren bir aracın tüm yerleşke içerisinde katedeceği yol 2 km'dir. Toplam araç [park yeri](#) alanı ise 139.427 m²'dir. Toplam kampüs alanı içerisindeki payı ise %4,72'dir.

Resim.5.1.e. Merkez Kampüs Otopark Alanları

Resim.5.1.f. Doğu Kampüs Otopark Alanları

Güvenli trafik konusunda önemli çalışmaları bulunan üniversitenin, araç yolları dışında güvenlik kriterleri göz önüne alınarak tasarlanmış 87 yaya yolu olmakla birlikte bunların 35 tanesi ise engelli dostu özelliklerle donatılmıştır. Araç yolları üzerinde bulunan yaya yolları dışında kampüs genelinde binalar arası geçişlerde yollar / alanlar araç trafiğine kapalıdır. Yaya yollarının genel özellikleri ise;

- Araç yolu ve yaya yolu arasında ayırıcı
- Bedensel engelli yayalara uygun tasarıma sahip rampalar ve yönlendirme blokları
- Geceleri yayalar için sokak lambası

Resim.5.1.g. Bilkent Üniversitesi Yaya Yolları

5.2. Bilkent'e Ulaşım

Bilkent Üniversitesi'ne Ankara - Eskişehir karayolunun 8. kilometresindeki bir üst geçitle bağlanan yoldan ulaşılmaktadır. [Şehir ve kampüsler arasındaki ulaşım](#) ise aşağıda yer alan farklı toplu taşıma vasıtaları ile sağlanabilmektedir;

- Şehir Otobüsü / EGO
- Üniversiteye ait Servisler
- Metro
- Minibüs

Resim.5.2. Bilkent Üniversitesi'ne Ulaşım Sağlanabilecek Toplu Taşıma Araçları

Bunların dışında tüm öğrenci, akademik ve idari personel şahsi araçları (araba, motosiklet, bisiklet, vb.) ile de kampüslere ulaşım sağlayabilmektedir.

5.3. Sıfır Emisyonlu Araç Politikası

Bilkent Üniversitesi'nin tüm kampüsleri sıfır emisyonlu araç (bisiklet, scooter, martı, vb.) ve yaya dostu olarak tasarlanmıştır.

Resim.5.3.a. Kampüs Bisikletleri

Resim.5.3.b. Bisikletli Güvenlik Personeli

Araç emisyonlarıyla ilgili bir diğer husus ise kampüs çıkışlarında yer alan trafik ışıklarının önüne sensörlü bekleme alanları yapılmış olmasıdır. “Akıllı kavşak” olarak adlandırılan alanlarda, sensörler trafik yoğunluğunu tespit edip, araç geçiş sürelerini bu şekilde ayarlayarak araçların geçişine olanak tanımaktadır. Bu yöntem ile de egzoz emisyon seviyelerini azaltılmaktadır.

Resim.5.3.c. Kampüs Çıkışlarında Yer Alan Akıllı Kavşaklar

6. EĞİTİM VE ARAŞTIRMA

6.1. Sürdürülebilirlik Kapsamında Yürütülen Dersler

Bilkent Üniversitesi fakülte ve enstitülerinde 2022-2023 Akademik yılında sürdürülebilirliği konu edinen derslerin listesi ve ders izlenceleri aşağıdaki tabloda görüldüğü gibidir;

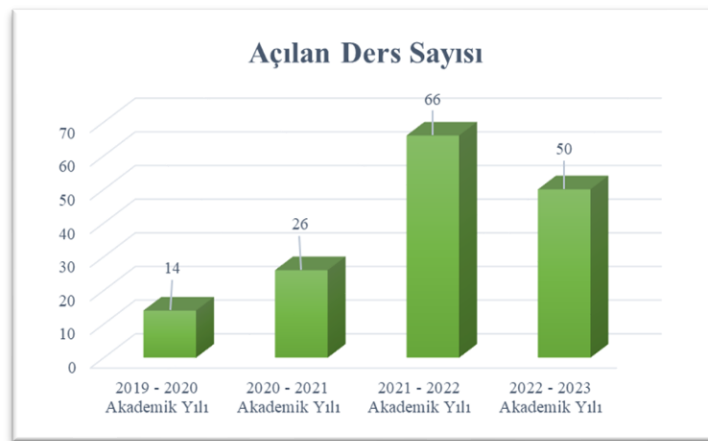
Dersler	Ders İzlenceleri
1. ADA 263 History of Built Environment I	1. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/ADA/263/GRA_BFA_2023/
2. ADA 264 History of Built Environment II	2. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/ADA/264/GRA_BFA_2023/
3. ADA 412 Contemporary Problems in Urban Sustainability	3. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/ADA/412/GRA_BFA_2023/
4. ARCH 342 Environmental Technology	4. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/ARCH/342/
5. ARCH 411 Conservation of Historical Environments	5. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/ARCH/411/ARCH_BA/
6. ARCH 412 Studies in Historical Built Environment	6. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/ARCH/412/ARCH_BA/
7. CHEM 101 Principles of Chemistry I	7. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/CHEM/101/CHEM_BS/
8. CHEM 102 Principles of Chemistry II	8. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/CHEM/102/CHEM_BS/
9. CHEM 301 Processing and Applications of Materials	9. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/CHEM/301/CHEM_BS/
10. CHEM 460 Environmental Chemistry	10. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/CHEM/460/CHEM_BS/
11. CHEM 470 Polymer Chemistry	11. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/CHEM/470/CHEM_BS/
12. CHEM 513 Environmental Radiochemistry	12. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/CHEM/513/CHEM_BS/
13. CHEM 573 Polymer Chemistry I	13. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/CHEM/573/CHEM_BS/
14. CI 545 Education for Sustainability: Concepts and Practices	14. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/CI/545/CI_MA_2016/
15. ECON 417 Environmental Economics I	15. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/ECON/417/ECON_BA_2018/
16. EEE 493 Industrial Design Project I	16. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/EEE/493/
17. EEE494 Industrial Design Project II	17. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/EEE/494/
18. EEE 495 Electrical and Electronics Engineering Design II	18. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/EEE/495/
19. GE 401 Innovative Design and Entrepreneurship I	19. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/GE/401/
20. GE 402 Innovative Design and Entrepreneurship II	20. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/GE/402/
21. GE 420 Applied Sustainable Business Development	21. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/GE/420/
22. GE 421 Education for Sustainability: Concepts and Practices	22. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/GE/421/
23. IAED 251 Construction Materials I	23. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/IAED/251/
24. IAED 322 People and Environment	24. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/IAED/322/IAED_BFA_2023/
25. IAED 342 Sustainable Design for Interiors	25. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/IAED/342/
26. IAED 393 Visionary and Future Environments	26. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/IAED/393/IAED_BFA_2023/
27. IAED 461 Environmental Management and Sustainable Development	27. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/IAED/461/IAED_BFA_2023/
28. IAED 543 Environmental Analysis I	28. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/IAED/543/IAED_D_MA_2017/
29. IAED 544 Environmental Analysis II	29. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/IAED/544/IAED_D_MA_2017/
30. IE 453 Energy Systems Planning	30. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/IE/453/IE_BS_2018/
31. IE 457 Sustainable Operations	31. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/IE/457/
32. IE 482 Humanitarian Logistics	32. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/IE/482/
33. IE 536 Modeling and Optimization of Energy Systems	
34. IR 101 Introduction to International Relations	
35. IR 214 Global Environmental Issues	
36. IR 358 International Security	
37. IR 454 International Environmental Politics	

38. IR 4120 Globalization, Development and the Environment in World Politics
39. IR 4123 Environment, Climate Change and Sustainable Development
40. LAUD 372 Analysis of Urban Environment
41. LAUD 466 Designing the Sustainable City
42. LAUD 483 Environment Philosophy and Ethics
43. MAN 409 Sustainability and Social Impact in Business
44. MAN 450 Sustainable Management of Urban Mobility
45. MSN 513 Micro and Nanostructured Sensors and Biosensing Applications
46. MSN 533 Nanomaterials for Energy Conversion and Storage
47. POLS 222 Politics of the Environment
48. PSYC 375 Genes, Environment and Development in Psychology
49. THM 302 Human Resources Analytics and Applications
50. THM 326 Tourism Policies and Sustainability

33. <https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/IE/536/>
34. <https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/IR/101/>
35. <https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/IR/214/>
36. <https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/IR/358/>
37. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/IR/454/IR_BA_2018/
38. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/IR/4120/IR_BA_2018/
39. <https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/IR/4123/>
40. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/LAUD/372/LAUD_BFA_2023/
41. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/LAUD/466/LAUD_BFA_2023/
42. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/LAUD/483/LAUD_BFA_2023/
43. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/MAN/409/MAN_BS_2018/
44. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/MAN/450/MAN_BS_2018/
45. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/MSN/513/MSN_MS/
46. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/MSN/533/MSN_MS/
47. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/POLS/222/POL_S_BA_2018/
48. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/PSYC/375/PSYC_BA_2013/
49. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/THM/302/THM_BS_F/
50. https://stars.bilkent.edu.tr/syllabus/view/THM/326/THM_BS_F/

Tablo.6.1. 2022-2023 Akademik Yılında Sürdürülebilirlik Kapsamında Açılan Dersler

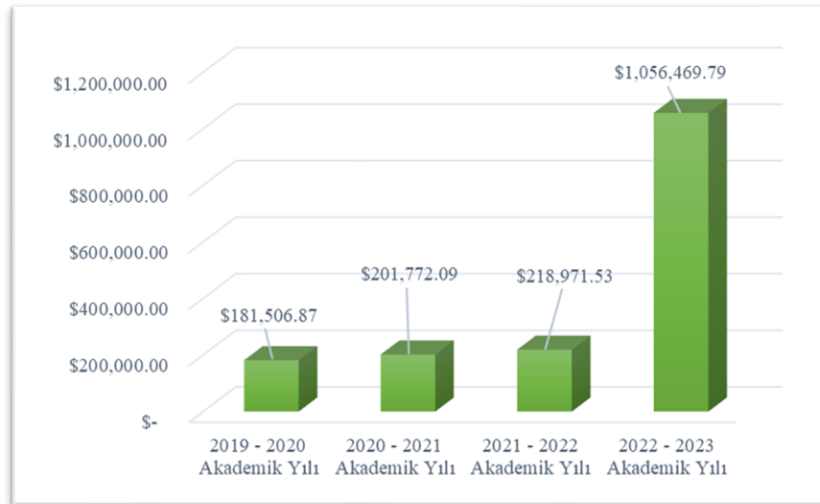
Son 4 akademik yılda sürdürülebilirlik kapsamında açılan derslere ilişkin grafik aşağıda görüldüğü gibidir. 2021 – 2022 akademik yılında üniversite genelinde yayılan sürdürülebilirlik bilincinin yıllara göre değişime yansımalarının olumlu olduğu söylenebilmektedir.

Grafik.6.1. Son 4 Akademik Yılda Sürdürülebilirlik Kapsamında Açılan Derslerin Sayısı

6.2. Sürdürülebilirlik Araştırmalarının Bütçeleri

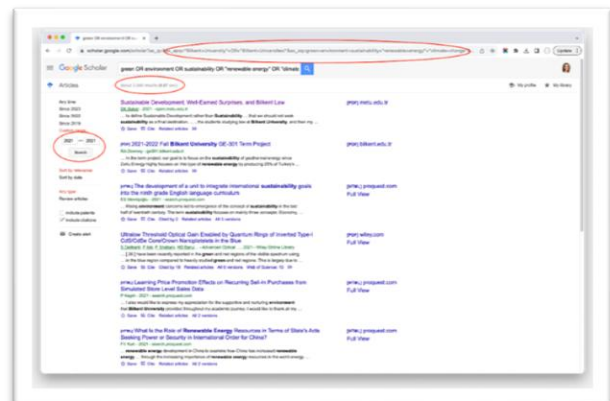
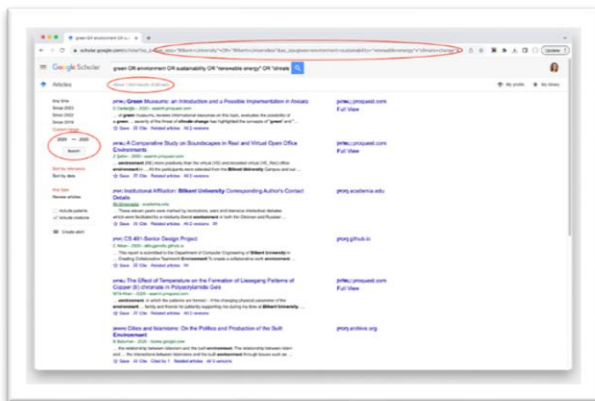
2022-2023 Akademik yılında sürdürülebilirlik kapsamında değerlendirilen 8 araştırma projesi yürütülmüş olmakla birlikte, projelerin toplam araştırma bütçesi 1.056.469,79 USD'dir. Son dört akademik yılda sürdürülebilirlik araştırmaları kapsamında yürütülen araştırma projelerinin toplam bütçeleri ise aşağıdaki gibidir;

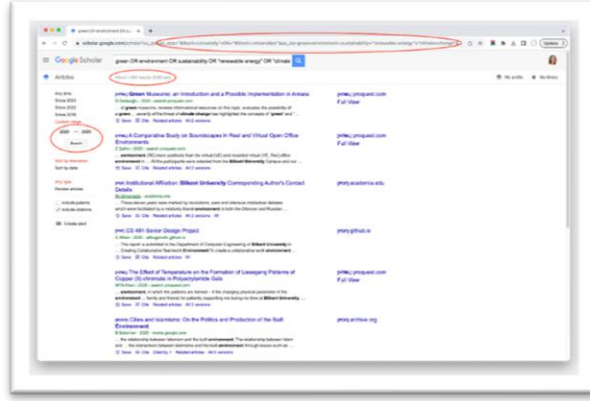

Grafik.6.2. Son Dört Akademik Yılda Sürdürülebilirlik Kapsamında Yürütülen Araştırma Projelerinin Toplam Bütçesi

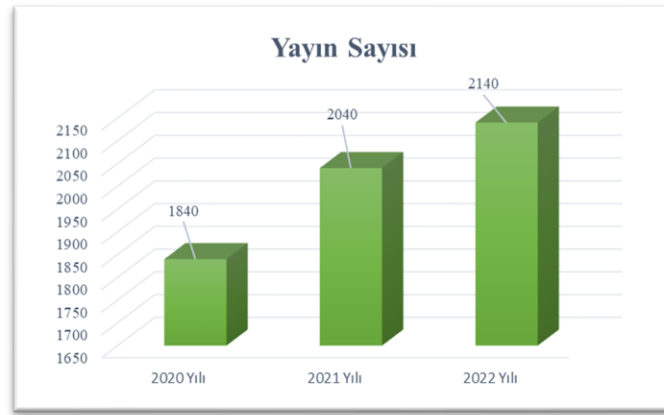
6.3. Sürdürülebilirlik ile ilgili Bilimsel Yayınlar

Sürdürülebilirlik ile ilgili gerçekleştirilen araştırmalar sonucu üretilen bilimsel yayınlara ilişkin son 3 yıllık Google Scholar verileri aşağıdaki gibidir;

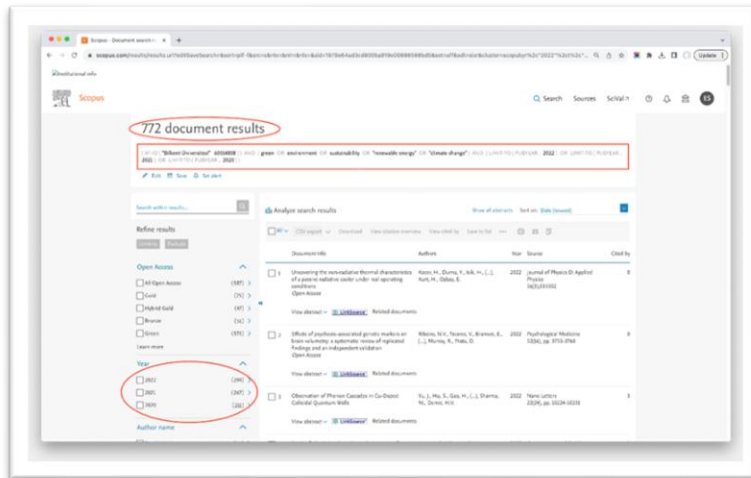

Tablo.6.3.a. Son 3 Yılda Google Scholar’da Yer Alan Akademik Yayınlar

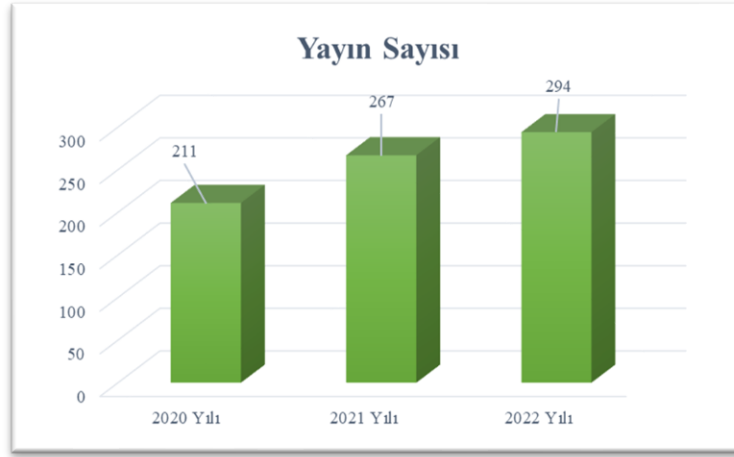

Grafik.6.3.a. Son Üç Akademik Yılda Sürdürülebilirlik Kapsamında Yapılan Bilimsel Yayınların Sayısı – Google Scholar

Sürdürülebilirlik ile ilgili gerçekleştirilen araştırmalar sonucu üretilen bilimsel yayınlara ilişkin son 3 yıllık Scopus verileri aşağıdaki gibidir;

Tablo.6.3.b. Son 3 Yılda Scopus’ta Yer Alan Akademik Yayınlar

Grafik.6.3.b. Son Üç Akademik Yılda Sürdürülebilirlik Kapsamında Yapılan Bilimsel Yayınların Sayısı - Scopus

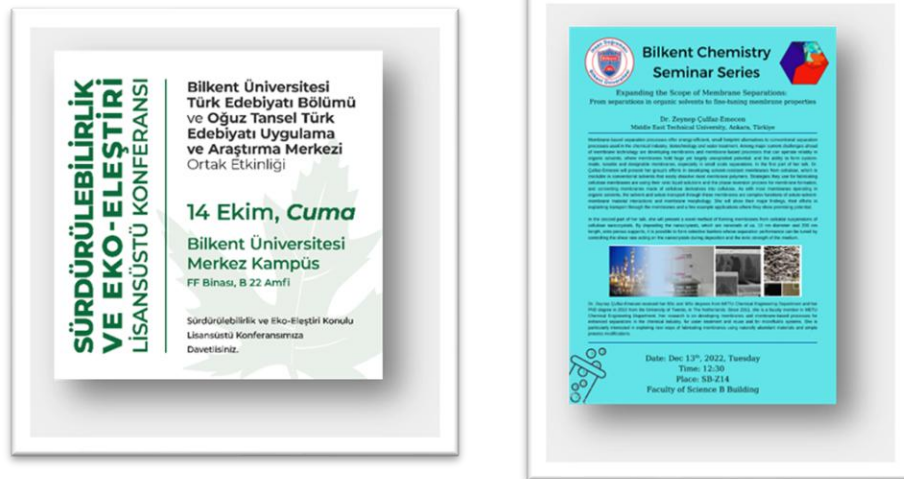
6.4. Sürdürülebilirlik Kapsamında Düzenlenen Etkinlikler

2022-2023 Akademik yılında sürdürülebilirlik kapsamında toplamda 17 etkinlik düzenlenmiştir. Düzenlenen etkinliklere ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir;

Etkinlik Adı	Etkinlik Türü	Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi	Düzenleyen Birim
An evolutionary genomic framework for conservation and biodiversity	Seminer	11.05.2022	11.05.2022	Fen Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü
Biodiversity in the Age of Genoms	Seminer	06.04.2022	06.04.2022	Fen Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü
Commons Management in Migrant Communities	Seminer	17.01.2023	17.01.2023	İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
Better Materials through Chemistry	Seminer	05.06.2023	05.06.2023	Fen Fakültesi, Kimya
Designing Advanced Metal-Organic Frameworks for Tailored Functionalities	Seminer	30.05.2023	30.05.2023	Fen Fakültesi, Kimya
The Universe of Intrinsically Disordered Proteins & Bio-Inspired Intrinsically Disordered Synthetic Polymers	Seminer	25.04.2023	25.04.2023	Fen Fakültesi, Kimya
Fine Molecular Engineering to Build Information Processing Therapeutic Agents	Seminer	27.12.2022	27.12.2022	Fen Fakültesi, Kimya
Expanding the Scope of Membrane Separations: From separations in organic solvents to fine-tuning membrane properties	Seminer	13.12.2022	13.12.2022	Fen Fakültesi, Kimya
Bioinspired Nanocatalysts for Medical Applications	Seminer	29.11.2022	29.11.2022	Fen Fakültesi, Kimya
Making New PET Tracers for Brain Imaging and Developing New (Radio)Chemistry Along the Way	Seminer	14.11.2022	14.11.2022	Fen Fakültesi, Kimya

Urban Stages of Islamism: Unveiling the Interplay of Ideology and Capital in Public Spaces of İstanbul	Seminer	06.06.2023	06.06.2023	Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarlığı
'Landscape' in the scope of Environment and Climate Policies of Turkey and the European Union	Seminer	12.05.2023	12.05.2023	Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarlığı
Determining Plant Use Criteria in Climate-Sensitive Landscape Design: Bilkent University Campus	Seminer	18.04.2023	18.04.2023	Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarlığı
Rehearsing Our Futures	Seminer	08.11.2022	08.11.2022	Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarlığı
Why is the Middle East and North Africa so Patriarchal?	Seminer	18.10.2022	18.10.2022	İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
Sustainability and Eco-Review	Konferans	14.10.2022	14.10.2022	İnsani Bilimler ve Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı & Oğuz Tansel Türk Edebiyatı Uygulama ve Araştırma Merkezi
The Integration of Sustainability and Technology	Seminer	18.05.2023	18.05.2023	İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Psikoloji

Tablo.6.4. 2022 – 2023 Akademik Yılında Sürdürülebilirlik Kapsamında Düzenlenen Etkinlikler

Resim.6.4. Sürdürülebilirlik Kapsamında Düzenlenen Etkinlikler için Afiş Örnekleri

6.5. Sürdürülebilirlik ile İlişkili Öğrenci Kulüpleri / Toplulukları

Sürdürülebilirlik bilincini yaymak amacı ile gönüllü öğrenciler tarafından kurulmuş olan öğrenci kulüpleri / toplulukları aşağıdaki gibidir;

Öğrenci Kulübünün / Topluluğunun Adı	Öğrenci Kulübünün / Topluluğunun Logosu	Öğrenci Kulübünün / Topluluğunun Web-Sitesi
Çevre ve Sürdürülebilirlik Topluluğu		https://bais.bilkent.edu.tr/student-clubs-management/club/CSVST/detail
Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Topluluğu		https://bais.bilkent.edu.tr/student-clubs-management/club/SKHD/T/detail
Bilkent Kalite Kulübü		https://bais.bilkent.edu.tr/student-clubs-management/club/KLTEK/detail
Elektrikli Araç Topluluğu	-	https://bais.bilkent.edu.tr/student-clubs-management/club/ELART/detail
Botanik Topluluğu		https://bais.bilkent.edu.tr/student-clubs-management/club/BTNKS/detail

Tablo.6.5.a. Sürdürülebilirlik ile İlişkili Öğrenci Kulüpleri / Toplulukları

Yukarıda bahsi geçen kulüplerin / toplulukların yanı sıra farklı öğrenci kulüpleri / toplulukları tarafından da sürdürülebilirlik kapsamında etkinlikler yapılmıştır;

Etkinlik Adı	Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi	Öğrenci Kulübü / Topluluğu Adı
Excavation Diaries	20/10/2022	20/10/2022	Arkeoloji Kulübü
Bilkent Archeology Day Student Symposium	01/04/2023	01/04/2023	Arkeoloji Kulübü
Reading Group: Nautical Archeology	11/05/2023	11/05/2023	Arkeoloji Kulübü
Avalanche Ecosystem Seminar	27/04/2023	27/04/2023	Blockchain Topluluğu
"A walk Around Campus" Event	05/11/2023	05/11/2023	Botanik Topluluğu
Documentary Screening: "The Green Planet: S1. E1 - Tropical Worlds" Event	08/12/2022	08/12/2022	Botanik Topluluğu
Documentary Screening: "The Green Planet: S1. E2 - Water Worlds" Event	06/02/2023	06/02/2023	Botanik Topluluğu
Documentary Screening: "The Green Planet: S1. E3 - Seasonal Worlds + Short Trivia Night" Event	15/03/2023	15/03/2023	Botanik Topluluğu
"Gardening Atelier in the Hobby Garden" Event	03/05/2023	03/05/2023	Botanik Topluluğu
"Gardening Atelier in the Hobby Garden" Event	07/05/2023	07/05/2023	Botanik Topluluğu
Documentary Screening: "The Green Planet: S1.E4 - Desert Worlds" + Short Trivia Night Event	26/05/2023	26/05/2023	Botanik Topluluğu
Documentary Screening: "The Green Planet: S1.E5 - Human Worlds" + Short Trivia Night Event	31/05/2023	31/05/2023	Botanik Topluluğu
Clothing Exchange	14/10/2022	14/10/2022	Çevre ve Sürdürülebilirlik Topluluğu
Clothing Exchange	21/11/2022	21/11/2022	Çevre ve Sürdürülebilirlik Topluluğu
"Possibilities of Green Transformation in Turkey" Seminar	11/11/2022	11/11/2022	Çevre ve Sürdürülebilirlik Topluluğu
"Individual Sustainability and Eco-Friendly Fashion with Cemre Sıla Atılğan" Event	21/11/2022	21/11/2022	Çevre ve Sürdürülebilirlik Topluluğu
"Sustainable Campus Workshop" Event	15/12/2022	15/12/2022	Çevre ve Sürdürülebilirlik Topluluğu
"Sustainability Talk with Işıl Erginçan" Event	05/05/2023	05/05/2023	Çevre ve Sürdürülebilirlik Topluluğu
"Compost Making Atelier - Turn Food Waste to Rich Soil" Event	03/05/2023	03/05/2023	Çevre ve Sürdürülebilirlik Topluluğu
"Correct Recycling Stand with Contests" Event	02/05/2023	02/05/2023	Çevre ve Sürdürülebilirlik Topluluğu
"Correct Recycling Stand with Contests" Event	03/05/2023	03/05/2023	Çevre ve Sürdürülebilirlik Topluluğu
"Correct Recycling Stand with Contests" Event	04/05/2023	04/05/2023	Çevre ve Sürdürülebilirlik Topluluğu
"Correct Recycling Stand with Contests" Event	05/05/2023	05/05/2023	Çevre ve Sürdürülebilirlik Topluluğu
"Correct Recycling Stand with Contests and Prizes" Event	09/05/2023	09/05/2023	Çevre ve Sürdürülebilirlik Topluluğu

"Correct Recycling Stand with Contests and Prizes" Event	10/05/2023	10/05/2023	Çevre ve Sürdürülebilirlik Topluluğu
Correct Recycling Stand with Contests and Prizes Event	11/05/2023	11/05/2023	Çevre ve Sürdürülebilirlik Topluluğu
"Correct Recycling Stand with Contests and Prizes" Event	12/05/2023	12/05/2023	Çevre ve Sürdürülebilirlik Topluluğu
"Gardening Atelier in the Hobby Garden" Event	03/05/2023	03/05/2023	Çevre ve Sürdürülebilirlik Topluluğu
Zero Waste Vegan Dessert Atelier	09/05/2023	09/05/2023	Çevre ve Sürdürülebilirlik Topluluğu
"Gardening Atelier in the Hobby Garden" Event	07/05/2023	07/05/2023	Çevre ve Sürdürülebilirlik Topluluğu
Scavenger Hunt	22/10/2022	22/10/2022	Çöpçü Avı Kulübü
Car Presentation	13/10/2022	13/10/2022	Elektrikli Araç Topluluğu
"Yedigöller Nature Tour" Event	08/10/2022	08/10/2022	Gezi Topluluğu
"Cappadocia Trip"	10/12/2022	10/12/2022	Gezi Topluluğu
"Erciyes Mountain Trip"	04/02/2023	04/02/2023	Gezi Topluluğu
"Trip to Hamamönu"	12/03/2023	12/03/2023	Gezi Topluluğu
"Pamukkale-Kuşadası-Ephesus Trip"	29/04/2023	29/04/2023	Gezi Topluluğu
Zero Waste Vegan Dessert Atelier	09/05/2023	09/05/2023	Gastronomi Kulübü
Scavenger Hunt	12/05/2023	12/05/2023	Güney Asya Kültürü Topluluğu
"Garbage Collection on 17 September World Cleanup Day" Event	14/09/2022	14/09/2022	Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Topluluğu
"Sustainable Development Goals Community Global Goals Week Stand"	15/09/2022	15/09/2022	Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Topluluğu
Turkcell and Sustainability with Hande Gürsoy	19/09/2022	19/09/2022	Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Topluluğu
"Interview with Environmental Engineer Ayça Özyiğit on 0 Waste"	20/09/2022	20/09/2022	Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Topluluğu
Sustainability in Fashion and T-Shirt Design Workshop	21/09/2022	21/09/2022	Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Topluluğu
"Sustainability in Ankara with Fulya Çınar Önal" Event	16/10/2022	16/10/2022	Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Topluluğu
United Nations Day and Turkey Interview with UN Resident Coordinator Alvaro Rodriguez on Sustainability	17/10/2022	17/10/2022	Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Topluluğu
"Future of Sustainability with Veysel Sarıcı" Event	25/10/2022	25/10/2022	Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Topluluğu
"Sustainable Development Goals Society Introduction Meeting" Event	29/09/2022	29/09/2022	Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Topluluğu
"Concept of Sustainability in Business and Academic Life With ESDER" Event	13/10/2022	13/10/2022	Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Topluluğu
"Eymir Lake METU boathouse tour" Event	02/10/2022	02/10/2022	Yelken Topluluğu

Tablo.6.5.b. Sürdürülebilirlik Kapsamında Öğrenci Kulüpleri / Toplulukları Tarafından Düzenlenen Etkinlikler

6.6. Eğitimde Sürdürülebilirliği Sağlamak için Faaliyet Gösteren Birimler

Bilkent Eğitim Teknolojileri Destekleme Ekibi (BETS): BETS, Bilkent Üniversitesi'nde eğitimde teknoloji kullanımını destekleyen bir gönüllü grubudur. BETS ekibi, daha iyi öğrenme için farklı İnternet uygulamaları, Moodle kullanımı, çevrimiçi atölye çalışmaları ve idari ve akademik birimlere verilen 3-4 haftalık kurslar dahil olmak üzere eğitim ve danışmanlık faaliyetleri yürütmektedir.

- BETS'den Çevrimiçi Öğrenme Etkinlikleri: <http://bets.bilkent.edu.tr/bets-events>
- BETS'den Yönergeler ve Kaynaklar: <http://bets.bilkent.edu.tr/guidelines>

Bilkent Öğretim ve Öğrenim Destek Merkezi (BTLSC) : Eğitimde mükemmellik, Bilkent kültürünün önemli bir parçasıdır. Bilkent Üniversitesi Öğretim ve Öğrenim Destek Merkezi, bu kurumsal kültürü beslemek ve öğretme ve öğrenme kalitesini korumak ve geliştirmek amacıyla Ocak 2019'da kurulmuştur.

Merkezin misyonu, üniversitenin eğitim misyonunu ilerletmek ve öğretme ve öğrenmede mükemmelliğe ilham vermektir. Bilkent Öğretim ve Öğrenim Destek Merkezi, Bilkent Topluluğu'nun öğretme ve öğrenme ihtiyaçlarına sistematik destek sağlayarak misyonunu gerçekleştirmeye çalışmaktadır.

- Öğrenci için: <https://w3.bilkent.edu.tr/bilkent/teaching-and-learning-support-center/for-students/>
- Akademik Personel için: <https://w3.bilkent.edu.tr/bilkent/teaching-and-learning-support-center/for-faculty/>

6.7. Sürdürülebilirlik ile İlgili Girişimler

Cyberpark bünyesinde yer alan ve sürdürülebilirlik ile ilgili olan girişimler aşağıdaki gibidir;

Girişim Adı	İlgili Olduğu Sürdürülebilirlik Kapsamı	Girişimin Web Adresi
OL	Eğitim ve Araştırma	www.olmuhendislik.com
BeFarme	Enerji ve İklim Değişikliği	https://befarme.com/
Sensonance	Eğitim ve Araştırma	https://www.sensonance.com.tr/
WellzTech	Eğitim ve Araştırma	https://www.linkedin.com/company/wellztech-bilisim/about/
Plankton	Su	https://www.planktontech.co/hakkimizda
Cerebrum	Eğitim ve Araştırma	https://cerebrumtechnologies.com/tr/surdurulebilirlik-icin-yapay-zeka/
Limak Technology	Eğitim ve Araştırma	https://www.limakteknoloji.com/limak-teknoloji/
Innology	Eğitim ve Araştırma	https://www.innology.com.tr/#about
Teknik Group	Su	http://www.teknikgrup.com/index.htm
Smayd EMC	Enerji ve İklim Değişikliği	http://www.smayd.com/
Trustformer Electric	Enerji ve İklim Değişikliği	https://trustformerelectric.com/about-us

Tablo.6.7. Sürdürülebilirlik ile İlgili Girişimler

7. GELİŞİM VE DÖNÜŞÜM İÇİN FAALİYETLER

7.1. Yerleşim ve Yaşam

7.1.1. Kampüs Alanları

Üniversite tarafından hazırlanan genel planlama çalışmalarında, özellikle stratejik uzun ve orta vadeli gelişme programları yurt dışındaki önemli üniversitelerin master planları göz önünde bulundurularak yapılmaktadır. Bu kapsamda yeni yerleşim ve yaşam alanlarının daha verimli, gelişmiş ve sürdürülebilir olması amaçlanmaktadır. Yeni yapılar tesis edilirken, yeni teknolojiler takip edilmekte olup, örnek olarak yeni binalarda akustik ses yalıtımı gibi uygulamalar ile yaşam kalitesinin yükseltilmesi sağlanmaktadır.

2022 – 2023 Akademik yılında;

Üniversiteyi oluşturan estetik fonksiyonel yapılarla oluşturulan mekanları ve onu çevreleyen yeşil alanların korunması ve idame ettirilmesi Çevre Düzenleme ve Koruma Birimi'nin her zaman birincil koşulu olmuştur.

Merkez kampüs vadi alanı alt kısmında oluşturulan kısma hobi bahçesi oluşturulmuştur. Burada amaç doğal ürünler yetiştirmek ve ayrıca insanları psikolojik olarak rahatlatacak bir etkinlikte bulunmaktır. Hazırlanan parseller öğrenci, çalışan ve akademik personelin kullanımına sunulmaktadır.

Hobi bahçesi sahiplerine malzeme ve su temini sağlanmaktadır. Ayrıca hobi bahçe sahiplerine Teknik bilgi anlamında yardım edilerek yönlendirilmektedir.

Üniversitenin kampüs alanı içinde bulunan, göl kısmının üst kısmındaki bölüme, etkinlikler doğrultusunda ağaç bayramları yapılarak fidanlar dikilmektedir. Kampüs alanı içinde tespit edilen ağaç zararlısı için önlemler alınmıştır. Bu nedenle kampüs alanının birçok noktasına kurulan tuzak sayısı 2 kat arttırılmıştır.

Havalar her sene daha çok ısındığı için artık su tasarrufu zaruri hale gelmiştir. Bu nedenle yeni yapılacak alanlarda suya dayanıklı türler kullanmak temel amaç olarak belirlenmiştir. Var olan bitki türlerini korumak ve idame ettirmek, bunun için önlem almak öncelikler arasındadır.

Bu nedenle ihtiyaç duyuldukça alandaki bitkiler zararlılara karşı ilaçlanıp, optimum su kullanıp idameleri devam ettirilecektir. Yeşil alanlarda yangın olabileceği dikkate alınarak özellikle kritik noktalarda ot temizliğine dikkat edilecektir. Futbol sahası ve çevresi geliştirme faaliyetleri devam edilecektir. Ağaç kabuğu zararlısıyla savaşıyan yırtıcı böceklerin yoğunluğu artırılınca kadar feromon tuzakları kurularak zararlı böceklerle mücadeleyle devam edilecektir.

Merkez kampüs spor sahaları bölümünde yer alan profesyonel çim futbol sahası tamamlanarak personel ve öğrencilerin kullanımına sunulmuş yıl içinde birçok etkinlik ve spor müsabakasında da kullanılmıştır. Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı tarafından yürütülen 14-15. Lojmanların 2023-2024 akademik yılında inşaatı tamamlanacak olup dönem içinde hizmete alınması planlanmaktadır.

7.1.2. Güvenlik ve Güvenlik Alanları

Üniversite yerleşkesinde meydana gelebilecek, yaşam alanı ve eğitim-öğretim sürecini kısıtlayan, engelleyen veya güvenli kampüs anlayışını zedeleyebilecek olumsuzlukların önceden tespiti, engellenmesi ve meydana gelen konuların yapılacak soruşturmaya ön, tespit ve verilerin hazırlanması görevleri yerine getirilmektedir.

Güvenli Kampüs, eğitim ve çalışma sürecinin devamının sağlanmasında vazgeçilmez bir unsurdur. Üniversite kampüsünde yaya trafiği ve yaya yaşamının desteklenmesi yoluyla kentsel çevre bilincini teşvik eden bir anlayış benimsemiştir.

Açık kampüs uygulaması mevcut olup, nizamiye girişlerinde kayıt yaptırarak isteyen herkes nizamiye giriş kontrollerinden sonra kampüse giriş yapabilmektedir.

2012 yılında ISO 9001:2008 Kalite Yönetim Belgesi alınmış ve 2018 yılı itibariyle ISO 9001: 2015 Kalite Yönetim Belgesi ile hizmet verilen yapı içerisindeki uygulayıcılar bakımından sistem desteklenmiş, uygulama mekanizmaları tamamlanmış olup, yürüyen hizmetin her noktasında ISO standardına uygun kalite yönetim sistemi oluşturulmuştur. Görev proaktif bir anlayış içerisinde yürütülmektedir.

Kampüs içerisinde araç hareketliliği azaltılarak elektrikli araçlar (scooter) ve bisikletlerin yaygınlaştırılmasına dönük uygulamalar ve planlamalar desteklenmekte, uygun noktalarda bisiklet park yerlerinin yaygınlaştırılmasına çalışılmaktadır.

Kampüs içerisinde Ankara Büyükşehir Belediyesinden izinli olarak Hop Scooter ve E-Dalga elektrikli bisiklet firması hizmet vermektedir. Bilkent Üniversitesi Tarfık Kurulu'nun kararı ile 01 Aralık 2023 tarihinden itibaren Scooter'lar da kask takılması zorunluluğu getirilmiştir.

2021-2022 akademik yılından itibaren Çevre Dostu Kampüs politikası kapsamında kampüs içerisinde 3 dakikadan daha fazla rölantide araç çalıştırmak Trafik Kurulu Kararı gereğince cezai işleme tabidir.

2022-2023 akademik yılından itibaren geçerli olacak şekilde araç pulu uygulamalarında elektrikli/hybrid araçlar için araç pulu ücretlerinde %50 indirim uygulanmaktadır.

Ayrıca kampüs içerisinde herhangi bir nedenle bırakılmış ya da unutulmuş eşyaların öncelikle sahiplerine teslimi sağlanmaktadır. Ancak bir süre beklendikten sonra, geri dönüşümün sağlanması amacıyla sahibi bulunamayan eşyalar ihtiyaç sahiplerine verilmek üzere yardım kuruluşlarına teslim edilmektedir.

7.1.3. Sağlık Merkezi ve Hizmetleri

2022-2023 akademik yılında Merkez ve Doğu Kampüs Sağlık Merkezi'nde, 28848'i öğrenci, 10869'u personel ve personel yakını olmak üzere toplam 39717 hastaya hizmet verilmiştir.

281 Covid pozitif ve 2 yakın temaslı olmak üzere 283 öğrenci ve personel izolasyon ve karantina süreçlerinde takip edilmiştir. Öğrencilerden 25'i bu süreçlerini kampüs içinde oluşturulmuş olan izolasyon yurdunda tamamlamıştır.

PCR test merkezinde 1022 PCR testi alınıp, üniversite bünyesinde hizmet vermekte olan Ulusal Nanoteknoloji Araştırma Merkezi (UNAM)'nin laboratuvarında çalışılmıştır.

Sağlık Merkezi bünyesinde hizmet vermekte olan *Psikolojik Danışma ve Gelişim Merkezi'nde* (PDGM) 2022-2023 akademik yılında 800 öğrenci ile 5397 seans görüşme yapılmıştır.

PDGM tarafından öğrencilerin ihtiyaç ve ilgileri doğrultusunda farklı konularda 28 seminer, 11 psikoeğitim grup çalışması düzenlenmiştir. Etkili Zaman Yönetimi, Üniversiteye Başlarken Özgüven, Performans Kaygısı, Stres Yönetimi, Düzenli Fiziksel Egzersizin Psikolojik Yaraları, Flört Şiddeti, Psikolojik Dayanıklılık, Özgüveni Keşfetmek, Kayıplardan Sonra Hayat, Yetersizlik Hissi ve Mükemmeliyetçilik, Deprem Felaketi İle Başa Çıkmanın Yolları Hakkında Danışmanlık, Stresli Düşüncelerimizi Değiştirmek, Acımasız İç Sese Karşı Öz Şefkat, Sağlıklı Romantik İlişkiler konu başlıklı bu seminerlere 2726 öğrenci katılmıştır.

Bilkent İyi Oluş Günleri:2 "Sağlıklı Yaşam" teması ile 11.02.2023 tarihi için tüm organizasyon tamamlanmış ancak 06.02.2023 tarihinde yaşanan deprem felaketi nedeni ile ileri bir tarihe ertelenmiştir.

- Bilkent İyi Oluş Günleri:2 Şubat ayında yaşanan deprem felaketi sonrasında depremden etkilenen öğrenciler için konu değişikliğine gidilerek 01.04.2023 tarihinde “Zor Zamanlarda İyi Oluş” teması ile Mithat Çoruh Amfi de, Deprem ve Psikolojimiz, Varoluş İle Stoacı Yüzleşme, Sağlık İçin Uyku: Uyku İçin İpuçları, Düzenli Fiziksel Ergzersiz ve İyi Oluş, Sürdürülebilir Sağlıklı Beslenme başlıklarında söyleşiler gerçekleştirilmiştir.
- 2024 Şubat ayında yapılması planlanan Bilkent İyi Oluş Günleri:3 için çalışmalar başlatılmıştır.

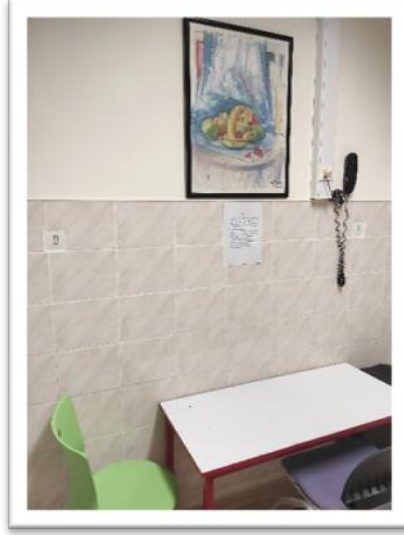
PDGM’ nin basılı broşürleri yerine genç dostu, çevre dostu ve sürdürülebilir olması sebebi ile aynı içeriklerde videolar çekilmiştir. Bu videoların üç tanesi PDGM’ nin web sayfasında yayınlamıştır.

GE-100 Üniversite Hayatına Giriş dersleri kapsamında düzenlenen “Dumansız Kampüs” seminerleri ile 2384 öğrenciye ulaşılmış, sigara bağımlılığı, bırakma yöntemleri ve dumansız kampüs uygulamaları ile ilgili öğrencilerimize bilgi verilmiştir. Üniversitenin Bahar Şenliği’nde Dumansız Kampüs standı kurulmuş, öğrenci ve personele kurulan standta 167 karbon monoksit ölçümü yapıp kampüs uygulamaları ve süreç hakkında bilgi aktarımı yapılmıştır.

Sağlık Merkezi bünyesinde bulunan **Sigara Bırakma ve Danışma Polikliniği** sigarayı bırakmak isteyen öğrenci ve personelimize destek olmaya devam etmiştir. Bu kapsamda 38 öğrenci ve personelimiz bu hizmetten yararlanmıştır.

Sağlık Merkezi personeli için sürdürülebilirlik ve iklim krizi ile ilgili farkındalığı arttırmak amacıyla aşağıda yer alan maddeleri ve benzer içeriklere sahip bir duyuru hazırlanıp bir önceki akademik yıl personele gönderilen e-posta içeriği ortak kullanımın yoğun olduğu alanlara asılarak daha fazla görünürlülüğün uygulanması sağlanmıştır. E-postanın içeriği ise şu şekildedir;

1. Plastik kullanımını azaltmak/kaldırmak için plastik bardak kullanımını minimize etmek,
2. Plastik kutularda yemek/kumanya alımına son vermek,
3. Yemekleri/kumanyalar yıkanabilir malzeme ile almak,
4. Bulaşık makinası kullanımında su tüketiminin az olması nedeni ile elde bulaşık yıkamamak, makine tam dolmadan çalıştırmamak,
5. Sıfır atık politikası çerçevesinde kâğıt atıkların muhakkak kâğıt atık kutusuna atmak,
6. Tüm odalarda ve özellikle tuvaletlerde ışıklar söndürülerek çıkmak, (Özellikle kan alım odası, müdahale odası gibi sürekli kullanımı olmayan odalarda)
7. Çay kazanlarının suyunu yeteri kadar doldurarak, fazladan suyu ısıtmak için harcanacak enerjinin önüne geçmek, (Az doldurmak bile düşünülebilir, İhtiyaç halinde su ısıtıcı ek olarak kullanılabilir.)
8. Mesai sonrası, masaüstü cihazların stand-by (bekleme) modunda kalmasına izin vermeyip, kapatmak,
9. Gece nöbetlerinde aydınlatmaları minimumda tutmak,
10. Gece nöbetlerinde çay molası sonrasında çaydanlığın altını kapatmak,
11. Gece Nöbetlerinde kullanılan çarşaf, yastık vb. kişiselleştirilerek yıkama periyotlarını uzatmak, (Hem su hem enerji tüketimini azaltacağı gibi, doğal kaynakları deterjan artıkları ile kirlenmesinin önüne geçmiş oluruz.)

Resim.7.1.3. Ortak Kullanım
Alanlarında Sürdürülebilirlik Kuralları
– Sağlık Merkezi

2023 – 2024 akademik yılı için planlanan ve 23.09.2023’de gerçekleştirilen Bilkent Felsefe Şenliği (PHILFEST’23), İnsani Bilimler ve Edebiyat Fakültesi’ne bağlı Felsefe Bölümü, Felsefe Topluluğu, Bilkent Kütüphanesi ile ortak yürütülen çalışma ile düzenlenmiştir. Online sistem ile davetiyeli dış katılımcı, Ankara dışından gelen lise öğrenci grupları ve sayısı bilinmeyen Bilkentli katılımcılarla binlerce kişi şenliği takip etmiştir. Şenlikte, Felsefeyi Kadın Olarak Düşünmek, Video Oyunları ve Dijital Dünya Etiği, Felsefi Gezginlik Batı Dışı Felsefeler, Ahlakın Kaynağı Olarak Tanrı, Bilgi Çağında Sosyal Ve Politik Epistomoloji) konu başlıklarında söyleşiler gerçekleştirilmiştir. Yoğun katılım, ilgi ve pozitif geri bildirimler neticesinde 2024-2025 akademik yılı için PHILFEST’24 hazırlık çalışmalarına başlanılmıştır.

7.1.4. Dezavantajlı Gruplar için Alanlar

Bilkent Üniversitesi bünyesinde bulunan tüm fiziki dezavantajlı gruplar için gerekli olan tüm alan çalışmalarını tamamlamış olup, ilerleyen yıllar için bir ihtiyaç olmaması halinde ek bir faaliyet planı bulunmamaktadır.

Tüm dezavantajlı grupları için önceki yıllarda olduğu gibi, ilgili yılda da ilerleyen yıllarda da verilen tüm hizmetler verilmeye devam edecektir.

7.2. Enerji ve İklim Değişikliği

2022 – 2023 akademik yılında yapılan çalışma ile Üniversite’de bulunan tüm çevre cadde ve sokak armatürleri değiştirilerek LED armatürelere dönüştürülmüştür. Böylece 2/3 oranında enerji tasarrufu sağlanmıştır.

Bir önceki yıl planlamaları yapılan güneş enerjisi santralleri için bina çatılarında ve arazi üzerinde santrallerin kurulumu tamamlanmıştır ve devreye alınmıştır.

- Çatılar için GES 1600kWp
- Arazi için GES 695kWp

Bu kapsamda sağlanacak elektrik ile binaların elektrik enerjisinin bir kısmı karşılanmaktadır.

Üniversite binalarında LED armatür dönüşüm çalışmaları ile GES kurulumu yönünde gelecek dönem için fizibilite çalışmaları planlanmaktadır.

7.3. Atık Yönetimi

2022-2023 akademik yılında halihazırda yürütülen faaliyetlere ek olarak, dış mekanlara 770 litrelik ambalaj atığı toplama konteynerleri ve bina içlerine 70 litrelik ambalaj atığı toplama kutuları yerleştirilmiştir.

Kampüs geneline 10 adet ikili (ambalaj ve geridönüşmeyen atıklar olmak üzere) konteyner yerleştirilmiştir. Mevzuata uygun şekilde ambalaj atıklarının mavi, geri dönüşmeyen atıkların siyah poşetle toplanması uygulaması devam etmektedir.

İdari, akademik personel ve öğrencilerin atık toplamaya katılımını arttırmak adına fakülte, yurt ve lojman binalarının girişlerinde ‘atık transfer istasyonları’ oluşturulmuştur.

T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından düzenlenen 3.Sıfır Atık Zirvesi’nde Bilkent Üniversitesi, ‘En İyi Uygulama Ödülü’nü almıştır. (<https://w3.bilkent.edu.tr/www/sifir-atik-odulu/>)

Atık yönetimi kapsamında yapılan çalışmalar sonucunda lisanslı firmalara teslim edilen atık tonajları ise aşağıdaki gibidir;

- Ambalaj Atıkları (kağıt / karton, plastik, metal, cam atık) Geri dönüşüm : ~140120 kg
- Elektrikli ve Elektronik Atıklar: 4860 kg
- Atık Floresan ve Aydınlatma Ürünleri: 890 kg
- Kullanılmış Sıvı ve Katı Yağlar: 70 kg
- Tekstil Atığı: 639 kg
- Atık Pil ve Akümülatörler: 58 kg
- Tıbbi Atık: 2315 kg (Sağlık Merkezi)
- Laboratuvar Kimyasalları: 1480 kg
- Halojen içermeyen işleme emülsiyon ve solüsyonları : 500 kg
- Tehlikeli Maddelerle Kontamine Olmuş Ambalajlar: 650 kg
- Tehlikeli Maddelerle Kirlenmiş Emiciler, Filtre Malzemeleri, Temizleme Bezleri, Koruyucu Giysiler: 880 kg
- Laboratuvar kimyasalları karışımları dahil tehlikeli maddelerden oluşan ya da tehlikeli maddeler içeren laboratuvar kimyasalları : 580 kg
- 19 08 09 dışındaki yağ ve su ayrışmasından çıkan yağ karışımları ve gres : 630 kg
- Ömrünü Tamamlamış Araç Lastikleri: 1130 kg

2. el yeniden kullanım modülü kapsamında; 10 bilgisayar monitörü, 10 bilgisayar kasası, 8 laptop, 10, klavye ve mouse, 1 projeksiyon cihazı ihtiyacı olan bölümlere yeniden kullanılmak üzere teslim edilmiştir.

Gelişim ve dönüşümü faaliyetleri ise şu şekildedir;

09 Ekim 2020, 31623 nolu Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren ‘Sıfır Atık Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik’ kapsamında üniversitelere nitelikli belge alma zorunluluğu getirilmiş olup, en üst derece olan Platin Belge alınması Üniversitenin hedefleri arasındadır. Bu doğrultuda, atık yönetim sisteminin sürdürülebilirliğinin sağlanması ve geliştirilmesi adına, eğitim, izleme-değerlendirme çalışmaları planlanmaktadır.

Ayrıca; hurdaya ayrılan malzemelerin ileridönüşümle yeniden değerlendirilmesi de planlanmaktadır.

7.4. Su Kaynakları Yönetimi

Bilkent Üniversitesi kampüslerinde bulunan bazı yeraltı kaynak suları yağmur suyu sistemine aktarılmakta ve gölete verilmektedir. Ayrıca Üniversite içinden geçen derede bulunan su kaynağı değerlendirilerek Ulusal Manyetik Rezonans Araştırma Merkezi (UMRAM) bina çevre sulamasında kullanılmaktadır.

Resim.7.4.a. Yeraltı ve Yerüstü Su Kaynakları

Üniversite tarafından yürütülen ve yukarıda da bahsedilmiş olan Öğrenci Merkezi projesinde binanın zemininden çıkan yeraltı kaynak suları toplanarak yağmur suları ile birlikte çevre sulamada kullanılacaktır.

Yeni peyzaj projelerinde otomatik sulama sistemleri ve uzaktan kontrollü yapılmaktadır. Seçilen bitkilerinde minimum su ihtiyacı duyan bitkiler tercih edilmektedir.

Resim.7.4.b. Yeni Peyzaj Projelerine İlişkin Görüntüler

7.5. Ulaşım

2022-2023 akademik yılında;

- Ulaşım hizmetlerinin ihale kapsamına uygun olarak aksaksız yürütülmesi sağlanmıştır.
- Yapılan inceleme ve değerlendirmeler sonucunda servis sayıları 45 adetten 60 adete çıkarılmıştır.
- Üniversiteye ait araçların araç bakım ve onarımları sorunsuz bir şekilde yaptırılmıştır.
- Üniversite genelinde yapılan tören, organizasyon ve etkinliklerde (diploma töreni, oryantasyon, sınavlar, vb.) ulaşım hizmeti aksaksız bir şekilde yürütülmüştür.
- İşlerin yürütülmesinde İSG öncelikli tutulmuş olup, uyulması gereken kaideler yerine getirilmiş ve gerekli kontroller yapılmıştır.
- Üniversiteye ait tüm araçların, egsoz emisyon ölçümleri sorunsuz yapılmıştır.
- Gerek telefonla gerekse e-posta adresine gelen öneri ve şikayetlere düzenli olarak cevap verilmiş, makul ve yapılabilir olan öneriler dikkate alınarak uygulamada değişikliğe gidilmiş ve şikayetlerin giderilmesi için yüklenici firmaya gerekli uyarılar yapılmıştır.

İlerleyen yıllarda mümkün olduğu kadar elektrik ile ve / veya CNG ile çalışan EGO'ya ait otobüslerin kampüslere hizmet vermesi için Ankara Büyükşehir Belediyesi nezdinde iletişimde kalınmaya devam edilecektir.

Kampüste genel bir duyuru ile tüm araç kullanıcılarının faydalanacağı şekilde mobil egsoz emisyon ölçümü ekibinin organize edilebileceği planlanmaktadır.

7.6. Eğitim ve Araştırma

Bilkent Üniversitesi, sağlıklı ve başarılı kurumsal dönüşümlerin sürdürülebilir bir geleceğe doğru ilerlemekle mümkün olabileceğine inanmaktadır. Bu görüş doğrultusunda, 2021-2022 akademik yılını “Sürdürülebilirlik ve İklim Değişikliği Yılı” olarak ilan etmiştir. Sürdürülebilirlik, üniversite tarafından insanlık için hayati öneme sahip bir konu olarak görülmektedir. Bu doğrultuda 2022 – 2023 akademik yılında ise sürdürülebilirlik çalışmalarının iç ve dış paydaşlarla daha etkili bir şekilde yürütülebilmesi adına [Sürdürülebilirlik Komitesi](#)’ni kurmuştur. Komite hem akademik hem de idari yönden sürdürülebilirlik çalışmalarını tüm düzeylerde desteklemektedir. Kuruluşundan bu yana ilkleri yaratma geleneği olan Bilkent Üniversitesi, sürdürülebilirlik konusunda da gerçekleştirdiği çeşitli [eğitim ve araştırma etkinlikleri](#) ile öncü bir rol üstlenmektedir. Bölümler tarafından sürdürülebilirlik konusunda seminerler düzenlenmekte, yeni dersler tasarlanmakta ve konuya odaklanan akademik projeler geliştirilmektedir.